

EU-BORGERPANEL

for bekæmpelse
af had i samfundet

Manuskript færdiggjort i oktober 2024

Dette dokument er ikke udtryk for Europa-Kommissionens officielle holdning.

Luxembourg: Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2024.

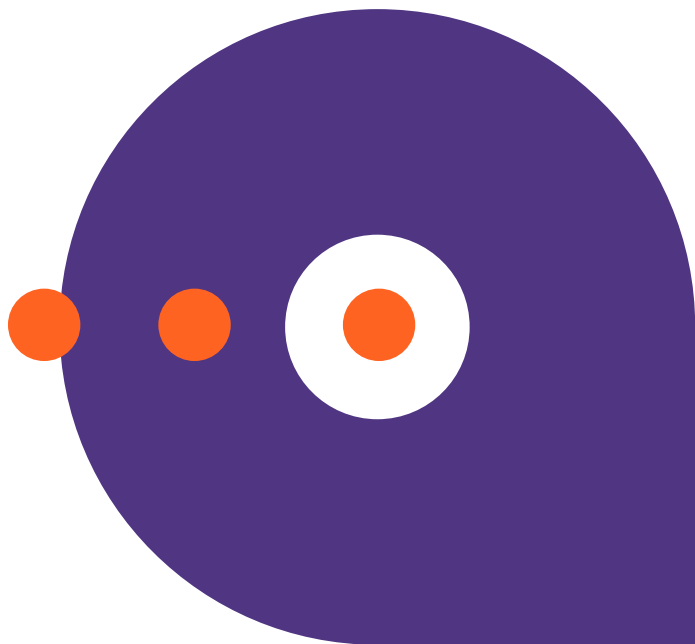
© Den Europæiske Union, 2024.

Kommissionens politik for videreanvendelse er gennemført ved Kommissionens afgørelse 2011/833/EU af 12. december 2011 om videreanvendelse af Kommissionens dokumenter (EUT L 330 af 14.12.2011, s. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2011/833/oj>).

Medmindre andet er angivet, er videreanvendelse af dette dokument tilladt under Creative Commons Kreditering 4.0 International (CC-BY 4.0)-licens (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Det betyder, at videreanvendelse er tilladt med passende kildeangivelse og angivelse af eventuelle ændringer.

Print	ISBN 978-92-68-21021-5	doi:10.2775/2771379	NA-01-24-004-DA-C
PDF	ISBN 978-92-68-21020-8	doi:10.2775/2402114	NA-01-24-004-DA-N

EU-BORGERPANEL

**For bekæmpelse af
had i samfundet**

Indholdsfortegnelse

Resumé	5
1. Indledning	10
2. Metoderamme	12
2.1. Tilfældig udvælgelse og panelets demografiske sammensætning	12
2.2. Panelets rejse	15
2.3. Deltagerorienterede metoder	15
2.4. Kollektive resultater	17
2.5. Styring og viden	17
2.6. Observatører	20
3. Brede inddragelse	22
3.1. Medborgerplatformen	22
3.2. Kommunikationsstrategi	22
4. Borgernes anbefalinger	26
4.1. Definition af problemet og anbefalinger	26
4.2. 21 anbefalinger til bekæmpelse af had i vores samfund	27
Anbefaling 1: Et Europa, én definition: Kriminalisering af hadefulde tale	27
Anbefaling 2: Europæisk protokol for effektiv reaktion på anmeldelser om hadforbrydelser	27
Anbefaling 3: Nationalt kontor for bekæmpelse af had i medlemsstaterne	28
Anbefaling 4: Uddannelse i tolerance (Training for Tolerance – T4T)	28
Anbefaling 5: Øget bevidsthed om had og eksisterende foranstaltninger og midler til at bekæmpe det med en offentlig kampagne	29
Anbefaling 6: Støtte til oplysningskampagner mod had	30
Anbefaling 7: Oprettelse af en EU-dækkende platform, der kombinerer information, ressourcer, foranstaltninger og støttesystemer vedrørende had	31
Anbefaling 8: Oprettelse af et uafhængigt tillidsudvalg	32
Anbefaling 9: Pålidelighed, fakta og gennemsigtighed: Kontrol og afklaring af finansiering af information	32
Anbefaling 10: Europa møder dig: Medier med borgerinddragelse	33
Anbefaling 11: Spræng boblen: Fremme af forskellige perspektiver på sociale medier	33
Anbefaling 12: Håndtering af anonymitet online for at tackle had	34
Anbefaling 13: EU Safe Surfing-kort	34

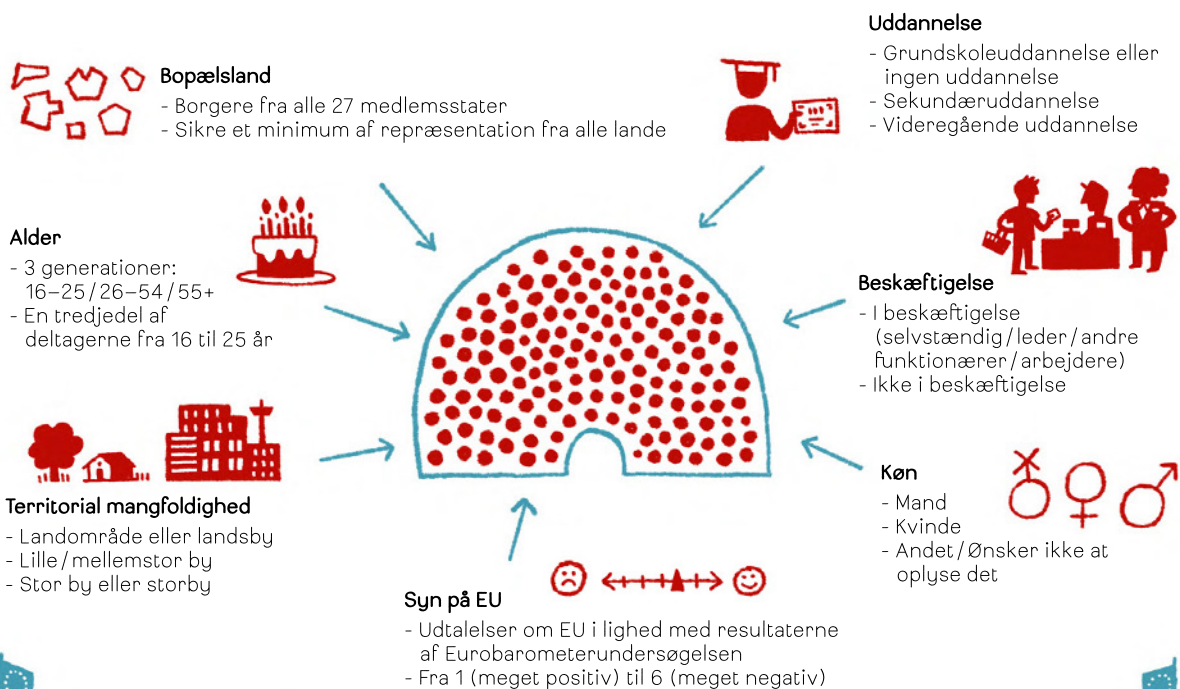
Anbefaling 14: AI-moderation: Beskyttelse af sociale medier mod hadefuld tale.....	34
Anbefaling 15: Udbredelse af debatkultur i skoler inspireret af borgerpaneler.....	35
Anbefaling 16: Styrke børns og unges sociale og følelsesmæssige færdigheder for at forhindre had.....	36
Anbefaling 17: Uddannelse for hver generation og for hver nation i ikkevoldelig kommunikation.....	36
Anbefaling 18: Oprettelse af europæiske borgerpaneler for unge (fra 16-25 år) til bekæmpelse af had.....	37
Anbefaling 19: Udvikling af frivillige civiltjenester i lokalsamfund for voksne.....	37
Anbefaling 20: Hjælp til at genfinde meningen med livet.....	37
Anbefaling 21: Passe på folket: Bekæmpelse af social ulighed for at modvirke had i EU.....	38

Resumé

EU-BORGERPANEL: HVORDAN FUNGERER DET?

UDVAELGELSESKRITERIER FOR EN GRUPPE, DER AFSPEJLER EU'S MANGFOLDIGHED

EU-BORGERPANEL
BEKÆMPELSE AF HAD I SAMFUNDET

HVAD KAN VI GØRE OVER FOR HAD, OG HVORDAN KAN VI ØGE DEN GENSIDIGE RESPEKT I VORES SAMFUND?

BORGERPANELER: MØDEPERIODERNE

PLENARFORSAMLING

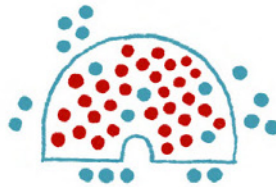
FACILITATORER OG MODERATORER

- Vejledte borgerne gennem drøftelser i alle 3 mødeperioder
- Modererede diskussioner i små grupper og på plenarforsamlinger

OBSERVATØRER

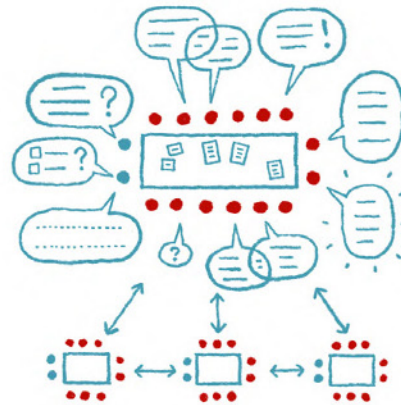
- Nogle forskere, journalister og repræsentanter for det organiserede civilsamfund observerede panelernes arbejde

STYRINGSRÅD

- Sammensat af Europa-Kommissionen, et drøftelsesteam (fagfolk til at bidrage til udformningen, metodologien og modereringen) og teams med ansvar for den praktiske tilrettelæggelse
- Udformede, organiserede, førte tilsyn med og administrerede borgerpanelet

ARBEJDSGRUPPER

TOLKE

- Dækker alle 24 officielle EU-sprog

VIDENUDVALG

- Ca. 8 eksterne eksperter og en ekspert fra Kommissionen
- Delte viden og ekspertise
- Bidrog til udarbejdelsen af en konferencemappe og til faktatjek
- Bidrog til at strukturere drøftelserne og udpege talere

MØDEPERIODE 1

MØDEPERIODE 2

MØDEPERIODE 3

ANBEFALINGER

AFLEVERING

- Borgerne afleverer deres anbefalinger til Europa-Kommissionen

OPFØLGNING OG TILBAGEMELDING

- Europa-Kommissionen indarbejder anbefalingerne i sine politiske tiltag

ANBEFALINGER

1 Et Europa, én definition: Straf for hadefuld tale

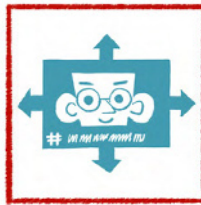
2 Protokol om en europæisk effektiv reaktion på anmeldelser af hadforbrydelser

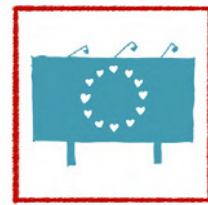
3 Det nationale kontor til bekæmpelse af had i medlemsstaterne

4 Træning i tolerance (T4T)

5 Øget bevidsthed om had og eksisterende foranstaltninger og midler til at bekæmpe det med en offentlig kampagne

6 Støtte til oplysningskampagner mod had

7 Oprettelse af en EU-dækkende platform til at kombinere information, ressourcer, foranstaltninger og støtteordninger til bekæmpelse af had

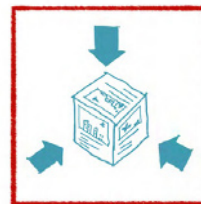
8 Nedsættelse af et uafhængigt tillidsudvalg

9 Pålidelighed, fakta og gennemsigtighed: Kontrol og præcisering af finansieringen af oplysninger

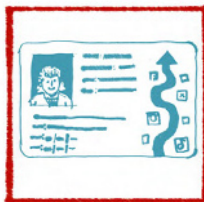
10 Europe Meets You: Deltagelsesbaserede medier for borgerne

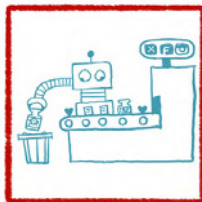
11 Prik hul på boblen: Fremme af forskellige perspektiver på sociale medier

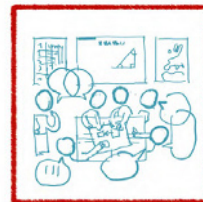
12 Håndtering af anonymitet online til at bekæmpe had

13 EU-kort til sikker internetbrug

14 Moderere kunstig intelligens: Beskytte sociale medier mod hadefuld tale

15 Udbrede en debatkultur i skoler, der er inspireret af borgerpaneler

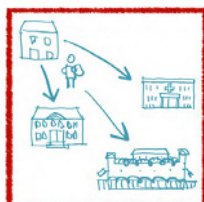
16 Styrke børns og unges sociale og miljømæssige færdigheder til forebyggelse af had

17 Uddanne hver generation og for hver nation i ikkevoldelig kommunikation

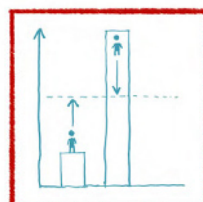
18 Oprette europæiske borgerpaneler for unge (aldersgruppe 16–25) til bekæmpelse af had

19 Udvikle frivillige civile tjenester i lokalsamfundene for voksne

20 Hjælpe med at vende tilbage til et meningsfuldt liv

21 Kære sig for mennesker: Mindske social ulighed for at bekæmpe had i EU

INDLEDNING

1. Indledning

Den Europæiske Union har i sine oprettelsestraktater indført værdier som respekt for den menneskelige værdighed, frihed, demokrati, ligestilling, retsstaten og respekt for menneskerettighederne, herunder rettigheder for personer, der tilhører mindretal ⁽¹⁾. Alle former for had og intolerance er uforenelige med disse grundlæggende rettigheder og værdier. De undergraver demokratiet og samhørigheden i vores samfund. Europa oplever imidlertid i dag en alarmerende stigning i hadefuld tale og hadforbrydelser. Det er svært at finde præcise tal, der siger noget om omfanget af fænomenet had. Det er dog meget sandsynligt, at fænomenet er yderst undervurderet. I erkendelse af disse udfordringer har EU allerede aktivt gennemført politikker til bekæmpelse af alle former for had og søger at øge sin indsats for at bekæmpe det.

Den 6. december 2023 vedtog Europa-Kommissionen og EU's højtstående repræsentant for udenrigsanliggender en fælles meddelelse med titlen "No place for hate: a Europe united against hatred" ⁽²⁾. Denne meddelelse indeholder en opfordring til, at der skabes et åbent, paneuropæisk rum for dialog, som samler borgere fra hele EU for at drøfte, hvordan man kan bevæge sig fra had og splittelse til fælles europæiske værdier om lighed, respekt for menneskerettighederne og værdighed.

I kølvandet på denne opfordring tog Europa-Kommissionen initiativ til at organisere et EU-borgerpanel om bekæmpelse af had i samfundet i første halvdel af 2024. 150 tilfældigt udvalgte borgere fra alle 27 EU-medlemsstater blev samlet i dette panel, som afholdt tre debatmøder, der fandt sted fra den 5. til den 7. april, fra den 26. til den 28. april og fra den 17. til den 19. maj. Panelet skulle besvare følgende spørgsmål: **"Hvad kan vi gøre over for had, og hvordan kan vi øge den gensidige respekt i vores samfund?"**

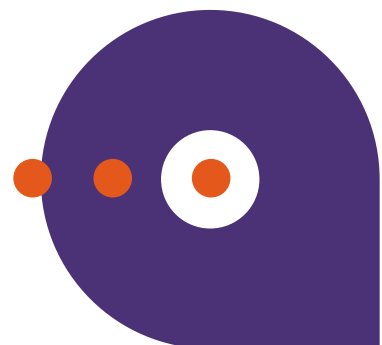
Had og dets konsekvenser er et komplekst emne. Had kan variere fra de meget subtile former til de meget mere eksplicite former. Det kan forblive en indre følelse, men kan også føre til voldelige handlinger (herunder dem, der er bundet i voldelige ekstremistiske ideologier). Had kan antage mange former: fra verbale overgreb eller fornærmelser til mobning, chikane, desinformation, der fremstiller mindretal i et forkert og ugunstigt lys, trusler eller opfordringer til vold, helt hen til fysisk vold eller endda mord. De deltagende borgere i panelet har på baggrund af informationsmateriale, eksperter input og drøftelser på plenarmøder og i arbejdsgrupper identificeret mulige politiske tiltag og relevante interessenter/partner, der skal inddrages på forskellige niveauer for at bekæmpe had i vores samfund. EU-borgerpanelet om bekæmpelse af had i vores samfund udarbejdede og vedtog endelig 21 anbefalinger, som præsenteres i deres helhed i bilaget til denne rapport.

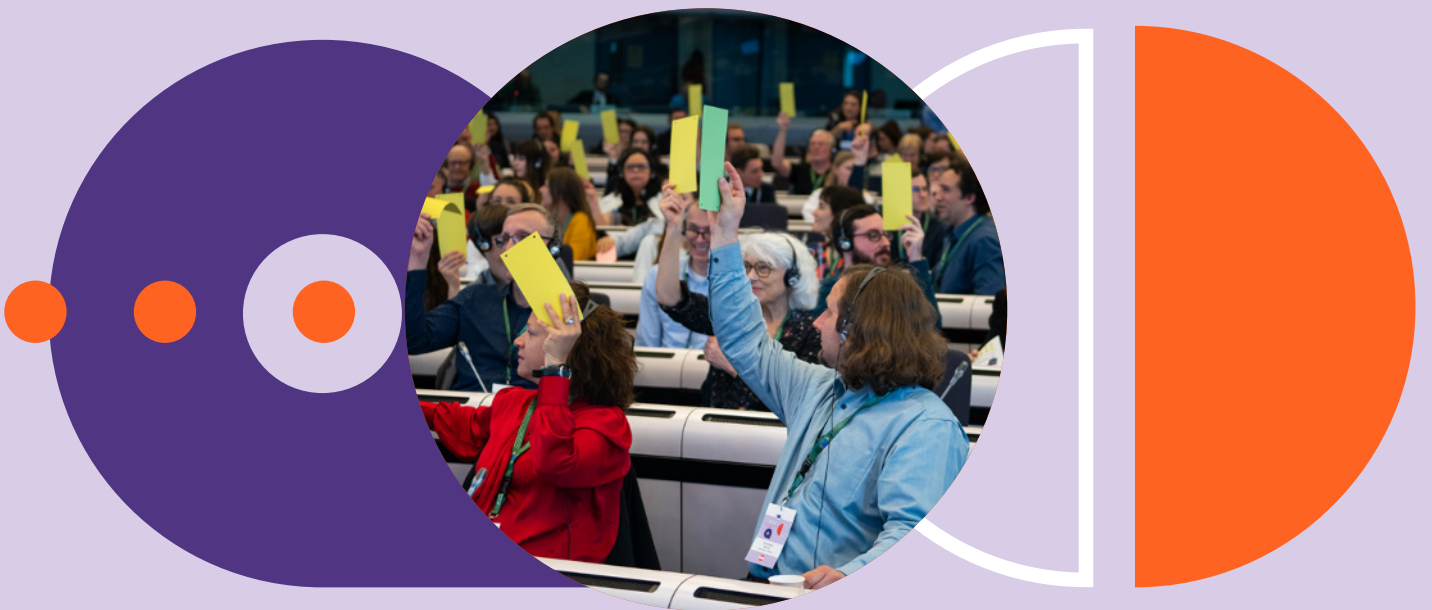
Efter panelets møder blev de deltagende borgere som led i evalueringen af processen bedt om at udfylde en feedbackundersøgelse. Dele af disse undersøgelsesresultater er skitseret i denne rapport.

De opfølgende trin knyttet til disse 21 anbefalinger vil blive beskrevet nærmere i en borgerrapport – et officielt dokument, som vil blive vedtaget af kommissærkollegiet sammen med fremtidige politiske initiativer. Der vil også blive afholdt et feedbackarrangement for at forklare disse trin for panelets deltagere. I mellemtiden sammenfattes de primære egenskaber ved EU-borgerpanelet i denne rapport. Den indeholder også en beskrivelse af metoderammen for panelet, den måde, hvorpå dets drøftelser blev formidlet, resultaterne af de tre møder samt borgernes vurdering af processen.

⁽¹⁾ https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/principles-and-values/founding-agreements_da

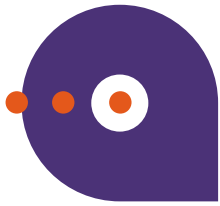
⁽²⁾ Europa-Kommissionen (2023), Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet – No place for hate: a Europe united against hatred, JOIN(2023) 51 (https://commission.europa.eu/document/cc60c451c-ccd2-406a-be3a-ef65123f2bb6_en).

METODERAMME

2. Metoderamme

2.1. Tilfældig udvælgelse og panelets demografiske sammensætning

For at sikre en retfærdig, konsekvent og pålidelig tilgang, der i videst muligt omfang afspejler repræsentativiteten af mangfoldigheden i det europæiske samfund, blev deltagerne i EU-borgerpanelet rekrutteret med brug af metoden tilfældig udvælgelse.

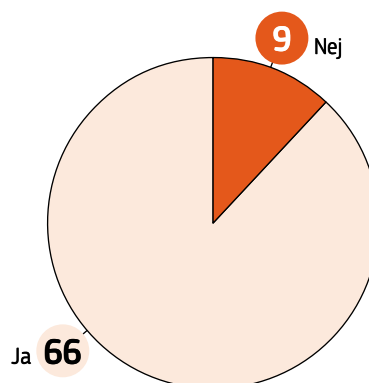
Rekrutteringen blev udført af Harris Interactive og Sortition Foundation. Harris rekrutterede deltagere ved hjælp af tilfældige digitalt styrede telefonopkald. 245 personer indvilligede i at deltage i panelet. Heraf blev 150 tilfældigt udvalgt til at deltage i panelet på grundlag af forskellige kriterier (som beskrevet nedenfor), mens 50 af dem udgjorde den første reserveliste over borgere i tilfælde af frafald. Sortition Foundation udarbejdede ved hjælp af metoden personlig rekruttering en yderligere reserveliste over deltagere med fokus på normalt underrepræsenterede borgere, især unge og borgere i lavindkomstområder.

Table 1 Panelets demografiske sammensætning – national oprindelse

Land	Måldeltagere	Faktiske deltagere		
		Møde 1	Møde 2	Møde 3
Østrig	4	5	5	5
Belgien	5	5	5	2
Bulgarien	4	2	2	2
Kroatien	2	2	2	2
Cypern	2	1	1	1
Tjekkiet	5	3	3	3
Danmark	3	3	3	3
Estland	2	2	2	2
Finland	3	3	3	3
Frankrig	15	15	14	15
Tyskland	19	19	19	19
Grækenland	5	5	4	4
Ungarn	5	6	6	6
Irland	3	3	3	2
Italien	15	15	15	15
Letland	2	2	2	2
Litauen	2	2	2	2
Luxembourg	2	2	2	2
Malta	2	2	2	2
Nederlandene	6	7	7	7
Polen	10	9	9	9
Portugal	5	5	5	5
Rumænien	7	6	6	6
Slovakiet	3	3	3	3
Slovenien	2	2	2	2
Spanien	12	13	13	13
Sverige	5	5	5	5
I alt	150	147	145	145

Ovenstående tabel indeholder en oversigt over det ønskede antal borgere på tværs af EU's medlemsstater (landekvoter) samt de faktiske deltagere pr. møde. Målet var, at medlemsstaterne skulle være repræsenteret i forhold til størrelsen på deres befolkninger, samtidig med at der blev sikret en balance ved at invitere mindst to borgere fra hvert land. Der blev således sat høje mål for lande med store befolkninger, f.eks. Tyskland (19 borgere), mens der blev inviteret to borgere fra Malta og Luxembourg, jf. princippet om degressiv proportionalitet. Generelt var deltagelsesniveauet højt og afspejlede de fastsatte mål. For 22 af de 27 medlemsstater blev målene nået, mens de øvrige medlemsstater lå meget tæt på målene. Af de 150 rekrutterede borgere deltog i alt 147 i mindst ét af de tre møder.

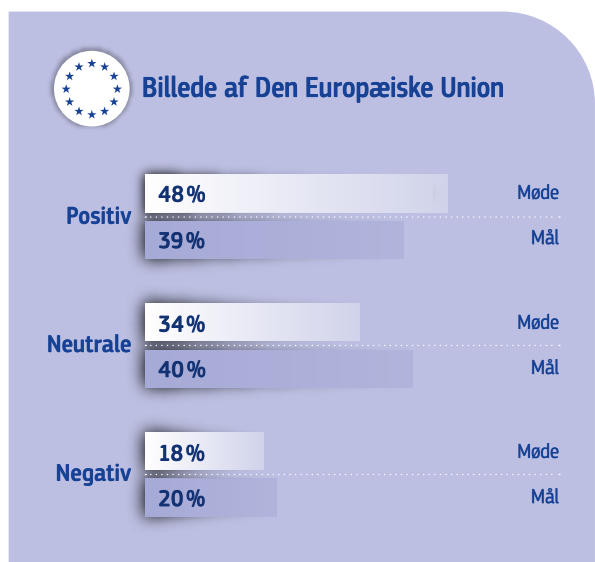
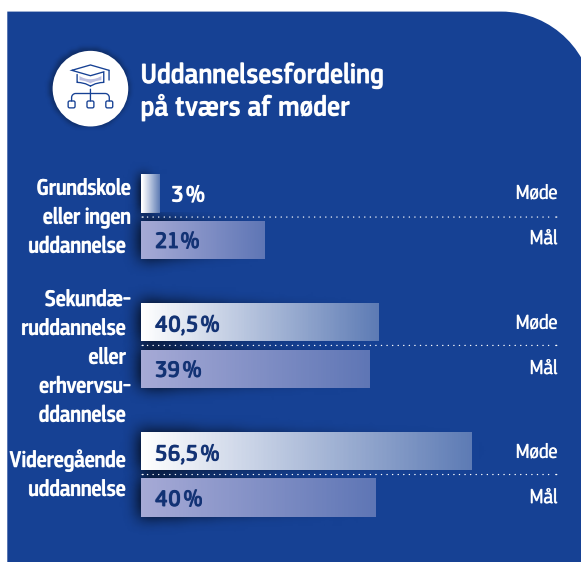
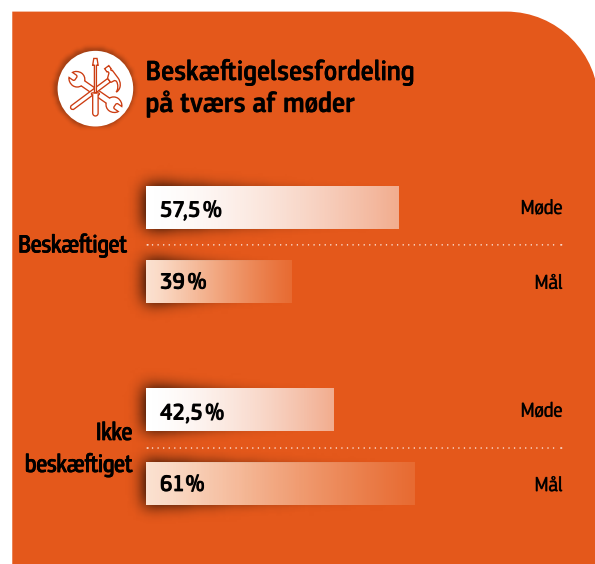
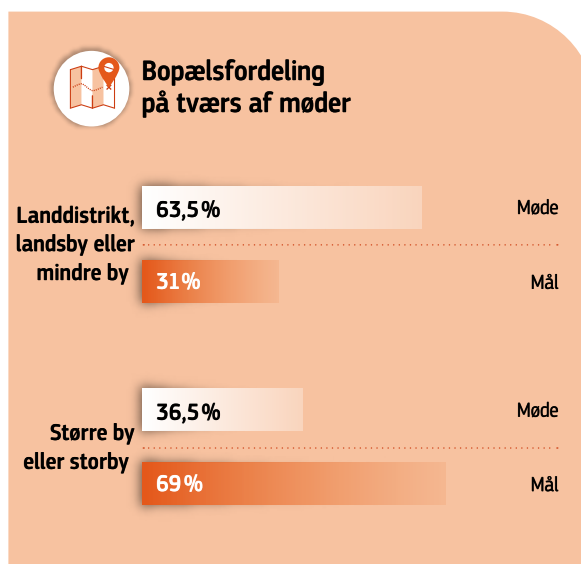
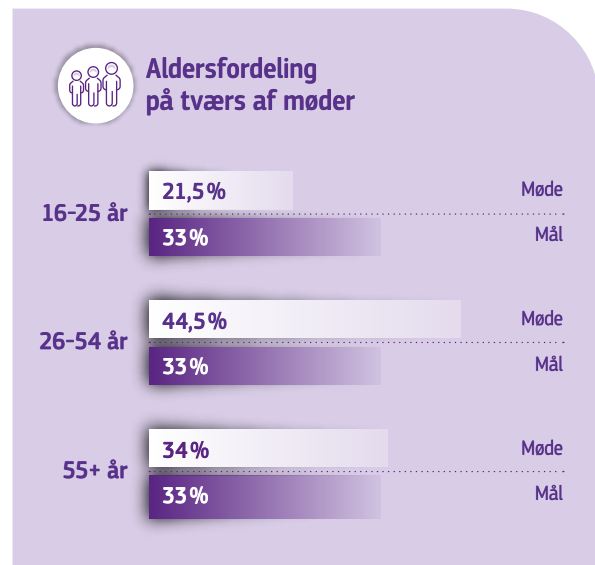
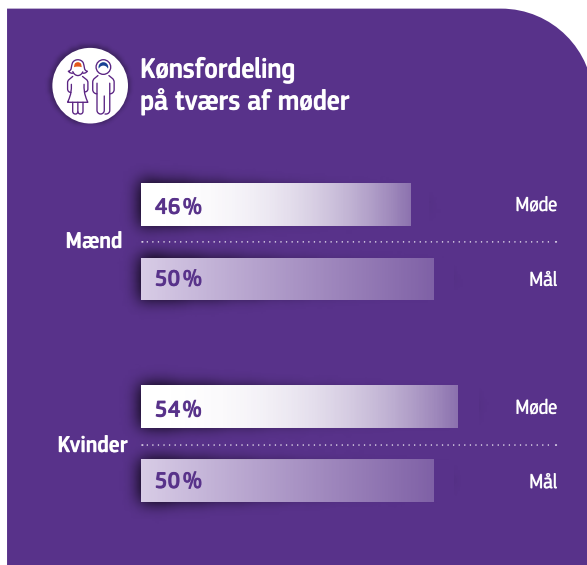
Figur 1: Resultater af feedbackundersøgelsen vedrørende spørgsmålet "Har du tidligere deltaget i en borgerdeltagelsesproces?" (n = 74)

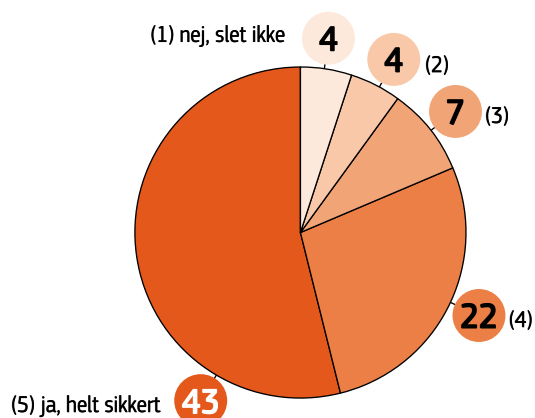
For at sikre, at panelet så vidt muligt afspejler mangfoldigheden i EU's befolkning, og for at gøre det muligt at repræsentere traditionelt underrepræsenterede grupper blev målkvoterne for deltagerne fastsat på grundlag af følgende sociodemografiske karakteristika (de faktiske andele af deltagere henviser til de 147 borgere, der deltog i mindst ét af møderne).

Figur 2: Måltal og faktiske deltagere pr. møde ifølge fem sociodemografiske kriterier

Figur 3: Resultaterne af feedbackundersøgelsen vedrørende spørgsmålet "Mener du, at borgerpanelet var repræsentativt for mangfoldigheden i EU's befolkning?" (n=80)

2.2. Panelets rejse

EU-borgerpanelet om bekæmpelse af had i samfundet bestod af tre møder med forskellige mål, idet der på det enkelte møde blev taget udgangspunkt i arbejdet fra det foregående møde med henblik på ved konsensus at udarbejde et sæt anbefalinger, der skulle forelægges Europa-Kommissionen.

På det første møde (som blev afholdt den 5. til 7. april 2024 med fysisk fremmøde i Bruxelles) blev deltagerne introduceret til emnet had og fik mulighed for at lære hinanden at kende og opbygge en følelse af fællesskab og tillid. Borgerne fik indledende input fra eksperter og blev derefter bedt om at sammenfatte forskellige drivkræfter og årsager til had for at udvikle en fælles forståelse af problemet. Eksterne talere delte deres erfaringer med had, hvilket gjorde det muligt at bygge bro mellem livshistorier og bredere overvejelser om, hvordan man bekæmper had i samfundet.

I betragtning af den følsomme, følelsesmæssige og potentielt traumatiske karakter af det drøftede emne blev der udpeget en betroet person – filosofen og videnskabshumanisten Noga Arikha. Borgerne blev opfordret til i givet fald at henvende sig til hende.

Det andet møde (som blev afholdt online den 26. til den 28. april 2024) fokuserede på en mere dybdegående behandling af emnet. Det primære mål var at fremme udvekslingen af idéer og perspektiver mellem deltagerne, finde frem til, hvor de var enige og uenige, og kortlægge lovende indsatsområder for at begynde at bekæmpe had i vores samfund. En gruppe borgere, der meldte sig frivilligt fra alle arbejdsgrupperne, blev tilfældigt udvalgt til inden det tredje møde at udarbejde et dokument med en sammenfatning af panelernes syn på årsagerne til og drivkræfterne bag had, kaldet "definition af problemet".

Det tredje og sidste møde (som blev afholdt den 17. til 19. maj 2024 med fysisk fremmøde i Bruxelles) havde til formål at udforme anbefalinger på grundlag af de idéer og indblik, der var blevet samlet på de to første møder, og underbygget af yderligere eksternt input. De deltagende borgere udarbejdede afslutningsvis 21 anbefalinger til bekæmpelse af had i samfundet, som blev forelagt Europa-Kommissionen. Anbefalingerne er gengivet i deres helhed i bilaget til denne rapport.

2.3. Deltagerorienterede metoder

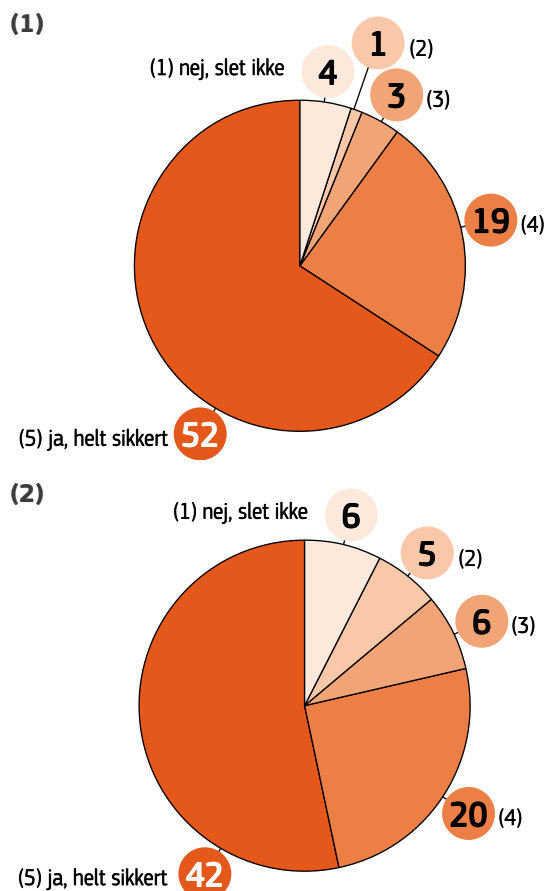
2.3.1 Fra plenarmøder til arbejdsgrupper

Strukturen for de enkelte møder skulle fremme interaktioner blandt deltagerne og sikre, at alle kunne blive hørt. På grundlag af en velafprøvet metode, der er udviklet gennem tidligere EU-borgerpaneler, bekræftede Europa-Kommissionen med støtte fra et team af eksperter inden for deliberativt demokrati (i det følgende benævnt "drøftelsesteamet") på ny betydningen af at tilbyde forskellige former for drøftelser.

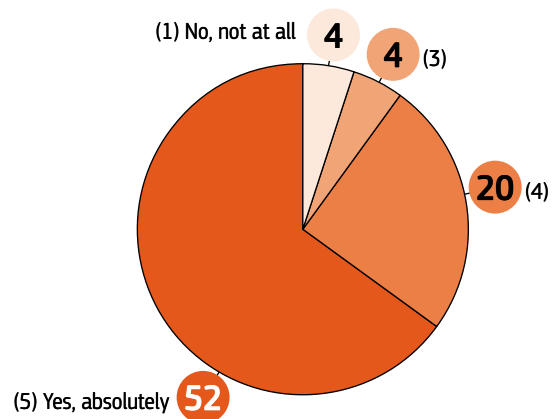

På plenarmøderne kunne borgerne høre eksperternes input og gæsternes erfaringer og fremlægge resultaterne af deres arbejdsgruppediskussioner for alle deltagere på 24 sprog. På underplenarmøderne fik deltagerne mulighed for at dele deres indsigt med en mindre gruppe på 50 til 75 deltagere og modtage specifik feedback fra forskellige eksperter. S sammensætningen af de enkelte arbejdsgrupper – typisk bestående af 12 deltagere – sikrede en tilstrækkelig geografisk mangfoldighed med en blanding af større og mindre lande og op til fem forskellige sprog. Sådanne mindre grupper tilskyndede til interaktion og gjorde det nemmere for borgerne at lære hinanden bedre at kende og opbygge tillid. Ved hjælp af tolkning blev det sikret, at alle deltagere kunne tale på deres modersmål, jf. et af kerneprincipperne for EU-borgerpaneler.

Figur 4: Resultaterne af feedbackundersøgelsen vedrørende spørgsmålene "Jeg følte mig meget respekteret i arbejdsgruppediskussionerne" (1) (n=79) og "Føler du generelt, at din stemme havde betydning i din arbejdsgruppe?" (2) (n=79)

Figur 5: Resultaterne af feedbackundersøgelsen vedrørende spørgsmålet "Er du generelt tilfreds med dine erfaringer med borgerpanelet?" (n=80)

2.3.2 Ordstyring og formidling

Tre hovedordstyrere vejledte borgerne gennem alle møder og styrede drøftelserne på plenarmøderne. De kom med oplysninger om panelets overordnede mål og metoden for møderne samt om organisatoriske aspekter. De fremmede også drøftelser mellem talere, sikrede, at viden blev tilvejebragt på en retfærdig og upartisk måde under drøftelserne og bidrog til at afvikle spørgetid mellem talerne og borgerne. Derudover samlede de alle resultaterne på det afsluttende plenarmøde for hvert møde. Hovedordstyrerne var:

- Constantin Schäfer (ifok)
- Camille Dobler (Missions Publiques)
- Yves Mathieu (Missions Publiques).

Borgerne arbejdede i 12 arbejdsgrupper, som hver især blev faciliteret og bistået af to medlemmer fra drøftelsesteamet: en erfaren formidler og en assisterende formidler. Formidlerens rolle var at styre drøftelserne i arbejdsgrupperne på deres modersmål eller på engelsk og muliggøre en gnidningsfri arbejdsang ved at:

- skabe en venlig og gensidig respektfuld stemning for at fremme et afbalanceret bidrag fra alle deltagere
- sikre, at alle borgerne blev oplyst om den overordnede proces, og vejlede dem i gruppearbejdet
- sikre, at målene for arbejdsgruppernes møder blev nået, dvs. ved at hjælpe med at udpege uoverensstemmelser og konflikter mellem borgere og fremme debat og konsensus mellem dem

- holde styr på tiden, tage noter og konsolidere output fra borgernes drøftelser i indbyrdes forbundne arbejdsdokumenter på flere forskellige sprog
- videreformidle anmodninger fra borgerne i arbejdsgrupperne til støtte teamet eller eksperterne, f.eks. ved at indsamle uafklarede bemærkninger eller spørgsmål
- deltage i debriefingmøder med drøftelsesteamet.

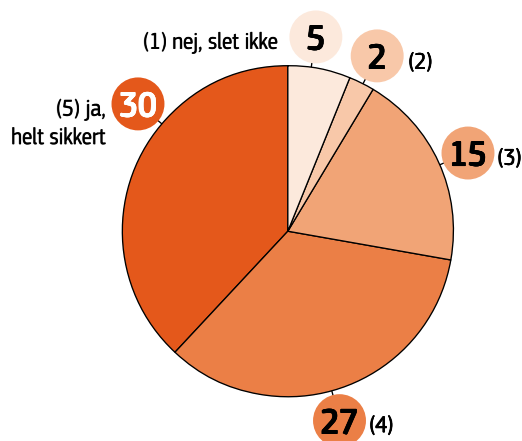
Alle formidlere og assistenter fulgte fælles instrukser i en faciliteringsvejledning og et udrulningsdokument (ét pr. møde). De deltog i tre særlige orienterings- og oplæringsmøder forud for hvert møde.

2.4. Kollektive resultater

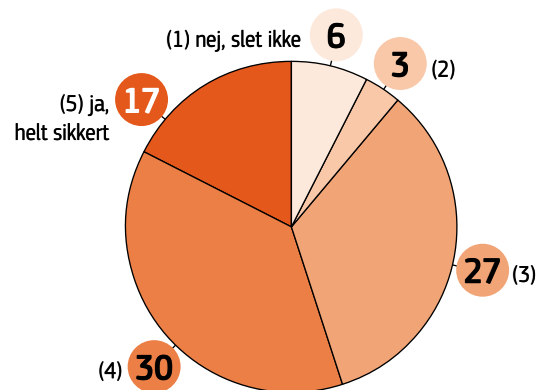
På tre møder udarbejdede borgerne efter en definition af problemet 21 anbefalinger til bekæmpelse af had i samfundet. Disse resultater er gengivet i deres helhed i bilaget til denne rapport. For at gøre rapporten mere læsevenlig præsenteres anbefalingerne i fem tematiske blokke:

- systemet til bekæmpelse af hadforbrydelser og hadefuldt tale
- den rolle, medierne og politik spiller
- digital teknologi
- uddannelse
- borgernes deltagelse og social inklusion.

Figur 6: Resultaterne af feedbackundersøgelsen vedrørende spørgsmålet "Mener du, at borgerpanelet medtog alle panelmedlemmernes perspektiver i sine endelige anbefalinger?" (n=79)

Figur 7: Resultaterne af feedbackundersøgelsen vedrørende spørgsmålet "Mener du, at borgerpanelets anbefalinger vil have en effekt?" (n=80)

2.5. Styring og viden

2.5.1 Styringsudvalget

Styringsudvalget udformede, organiserede og koordinerede EU-borgerpanelet. Det mødtes en gang om ugen for at træffe beslutninger om begrebsmæssige og organisatoriske anliggender, f.eks. spørgsmål om metoder, kommunikation, logistik og budget, samtidig med at sikre, at drøftelsesprocessen ville påvirke den politiske beslutningstagning. Udvalget bestod af repræsentanter for Europa-Kommissionen og et konsortium af kontrahenter.

Konsortiet af kontrahenter arbejdede sammen om at udforme og føre denne nye generation af EU-borgerpaneler ud i livet. Det samlede navnlig eksperter for at hjælpe med at udforme og formidle drøftelsesprocessen, trække på deres knowhow for at udarbejde en beskrivelse af panelets opgaver samt den overordnede deltagelsesproces og metoden for hvert møde og nedsætte det vejledende videnudvalg.

2.5.2 Videnudvalg

Inddragelsen af et videnudvalg, som bestod af eksperter fra forskellige områder (psykologi, uddannelse, journalistik, lingvistik osv.), øgede integriteten af drøftelsesprocessen ved at sikre, at de oplysninger, som borgerne fik, var af høj kvalitet, objektive, nuancerede og letforståelige. Det bidrog også til at se på resultaterne og sikre, at overgangen fra det ene møde til de næste blev struktureret på en måde, der gjorde drøftelserne meningsfulde med udgangspunkt i borgernes input.

Udvalget havde bl.a. ansvaret for at udarbejde en informationspakke til deltagerne, samarbejde med styringsudvalget om faktuelle politiske input, identificere svage signaler og blinde vinkler i drøftelser, foretage faktatjek, besvare borgernes spørgsmål og dele deres ekspertise om had under plenarmøder og underplenarmøder. Videnudvalget opfordrede endvidere flere eksterne talere til at fremlægge deres viden og fremmede inddragelsen af direkte eller indirekte erfaringer under møderne.

Videnudvalget bestod af otte medlemmer udvalgt af styringskomitéen ud fra følgende kriterier: ekspertise inden for en bred vifte af vidensområder, som er relevante inden for bekæmpelse af had i samfundet deres evne til at forstå, anerkende og formidle forskellige synspunkter om emnet mangfoldighed med hensyn til køn, nationalitet, fagområde og fagligt tilhørsforhold. Derudover bidrog en repræsentant fra Europa-Kommissionen med indblik i EU's politikker.

Videnudvalget bestod af følgende medlemmer:

- **Arun Mansukhani** – klinisk psykolog
- **Daris Lewis Recio** – juridisk og politisk medarbejder hos Equinet
- **Federico Faloppa** – professor i sociolingvistik ved University of Reading
- **Jelena Jovanovic** – koordinator for bekæmpelse af racisme og mangfoldighed i Europa-Parlamentet
- **Manos Tsakiris** – professor i psykologi ved University of London
- **Nesrine Slaoui** – uafhængig journalist og forfatter
- **Robin Sclafani** – direktør for CEJI – A Jewish contribution to an inclusive Europe
- **Tommaso Chiamparino** – politisk medarbejder i Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere.

2.5.3 Center for viden og information

Der blev oprettet et center for viden og information til at besvare spørgsmål og anmodninger om præcisering fra borgerne under deres drøftelser. Centret for viden og information omfattede medlemmerne af videnudvalget samt eksperter fra Europa-Kommissionen til det tredje møde, som blev bedt om at komme med svar på deres respektive politikområder. I løbet af de tre møder i EU-borgerpanelet gav centret for viden og information skriftlige svar på over 50 spørgsmål fra borgerne og udarbejdede en skriftlig briefing til det tredje møde. Centret for viden og information kom endvidere med korte indlæg i de 12 arbejdsgrupper for at afklare spørgsmål i forbindelse med udarbejdelsen af anbefalinger.

2.5.4 Talere

Ud over videnudvalgets medlemmer blev en række interessenter og eksperter indbudt til at fremlægge deres forskellige holdninger og erfaringer med hensyn til former for og konsekvenser af had i vores samfund og besvare borgernes spørgsmål. Videnudvalget sikrede, at de oplysninger, som borgerne fik, var afbalancerede, relevante for borgernes behov og ønsker og tilstrækkeligt repræsentative for de mest udbredte holdninger blandt politiske beslutningstagere og interessenter i EU. Det er første gang, at et EU-borgerpanel bad repræsentanter fra civilsamfundet om at dele deres erfaringer med had. Alle talerne er angivet nedenfor.

Tabel 2 Talerliste på de tre møder

	Navne og tilhørsforhold	Møde 1	Møde 2	Møde 3
Europa- Kommissionen	Dubravka Šuica, næstformand med ansvar for demokrati og demografi			X
	Colin Scicluna, kabinetschef for næstformand Dubravka Šuica			X
	Anna Gallego Torres, generaldirektør, Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere	X		X
	Dana Spinant, generaldirektør, Generaldirektoratet for Kommunikation	X		X
	Irena Moomova, vicegeneraldirektør for den internationale dimension af retlige anliggender, retsstatsprincippet og ligestilling, Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere		X	
	Richard Kuehnle, direktør for repræsentation og kommunikation i medlemsstaterne, Generaldirektoratet for Kommunikation		X	
	Ingrid Bellander Todino, kontorchef for politik for grundlæggende rettigheder, Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere			X
	Lutz Güllner, chef for informationsintegritet og bekæmpelse af udenlandsk informationsmanipulation og indblanding, Tjenesten for EU's Optræden Udadtil			X
	Louisa Klingvall, fungerende kontorchef for internationale anliggender og datastrømme, Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere			X
	Gaëtane Ricard-Nihoul, vicekontorchef for Enheden for Borgerdialoger, Generaldirektoratet for Kommunikation			X
	Menno Cox, sektorchef for de globale aspekter af digitale tjenester, Generaldirektoratet for Kommunikationsnet, Indhold og Teknologi		X	
	Daria Arlavi, politisk medarbejder, Generaldirektoratet for Uddannelse, Unge, Idræt og Kultur			X
	Tommaso Chiamparino, politisk medarbejder, Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere			X
Harry Panagopoulos, juridisk medarbejder med ansvar for demokrati, unionsborgerskab og fri bevægelighed, Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere			X	
Martin Sacleux, politisk medarbejder, Generaldirektoratet for Retlige Anliggender og Forbrugere			X	
Eksterne talere	David Martin Abanades, lokal vicepolitikkommissær, Spanien		X	
	Milena Angelova, medordfører for "No place 4 hate: European United against hatred", Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg			X
	Margarita S. Ilieva, international ekspert i menneskerettigheder, Europarådet		X	
	Kuany Kiir, projektmedarbejder, afdelingen for uddannelse i globalt medborgerskab og fred, UNESCO		X	
	Cristian Pîrvulescu, ordfører for "No place 4 hate: European United against hatred", Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg		X	
	Emanuela Pisano, EU-projektleder, Forsamlingen af Regioner i Europa			X
	Pasquale Quaranta, journalist og mangfoldighedsredaktør, GEDI Gruppo Editoriale		X	
	Valérie Rosoux, forskningsdirektør, FNRS, og professor, UCLouvain		X	
	Willem Wagenaar, forsker ved Anne Frank Foundation		X	
	Juliana Wahlgren, ekspert, Det Europæiske Netværk til Bekæmpelse af Fattigdom		X	
Input fra civilsamfundet	Kamil Goungor, politik- og bevægelsesstøttemedarbejder, European Network on Independent Living	X		
	Sacha Guttman, studerende, ULB, og proceduramedarbejder, CEJI – A Jewish Contribution to an Inclusive Europe	X		
	Mireille-Tsheusi Robert, formand for foreningen Bamko asbl	X		
	Fabian Wichmann, sagsbehandler, EXIT Deutschland	X		

2.6. Observatører

En række observatører fik mulighed for at følge EU-borgerpanelets arbejde. Målet var at skabe gennemsigtighed og synlighed for dette innovative demokratiske format og samtidig bevare et sikkert rum for de deltagende borgere, hvilket er afgørende for at skabe et pålideligt debatmiljø. Observatører fik lov til at deltage i og overvære diskussionerne på plenarmøderne og i arbejdsgrupperne. Maksimalt tre observatører havde lov til at deltage i hver arbejdsgruppe.

Derudover kom der en række interne observatører fra de organiserende partnere og institutioner (f.eks. internt personale fra Europa-Kommissionen eller andre EU-institutioner og -organer). De eksterne observatører omfattede forskere (fra universiteter eller tænketanke), aktører fra civilsamfundet samt andre interessenter. Med de berørte borgeres samtykke kunne de eksterne observatører kun gennemføre interview med dem til forskningsformål, hvis det ikke hindrede panelets arbejde.

BREDERE INDDRAGELSE

3. Breder inddragelse

3.1. Medborgerplatformen

Medborgerplatformen er et onlineværktøj, der giver den brede offentlighed mulighed for at få indflydelse på de sager, som medlemmerne af EU-borgerpanelet tager op. Værktøjet blev indført for at maksimere borgernes deltagelse i emnet og bidrage til både panelets arbejde og de dermed forbundne fremtidige politikker. Denne platform, der er baseret på open source-softwaren Decidim, tilskynder borgerne til at indsende deres bidrag med idéer og løsninger på alle 24 EU-sprog. Derudover fremmer platformen interaktive diskussioner gennem en kommentarfunktion, der giver brugerne mulighed for at engagere sig i hinandens forslag, komme med feedback og i fællesskab arbejde videre med idéer.

Europa-Kommissionen lancerede onlinedebatten om bekæmpelse af had i samfundet den 22. april 2024 ⁽³⁾. Under møderne kunne EU-borgerpanelet få et indblik i de vigtigste bidrag på platformen. Bidragsyderne delte deres indsigt i forskellige aspekter som oplysnings-, uddannelses- og empatiopbyggende initiativer i hele EU. Ved at inspirere eller styrke deres arbejde bidrog deltagelsen af en bredere gruppe af EU-borgere gennem platformen til at medtage andre synspunkter i drøftelserne. Alle bidrag på platformen blev taget op under panelets drøftelser og taget i betragtning ved udarbejdelsen af fremtidige politikker.

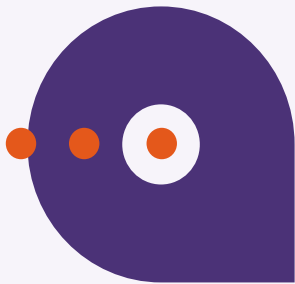
3.2. Kommunikationsstrategi

Kommunikationsstrategien for EU-borgerpanelet om bekæmpelse af had i samfundet blev udformet med henblik på at maksimere bevidstheden og inddragelsen gennem en mangesidet tilgang, der kombinerer kampagner på de sociale medier, inddragelse af influencere og journalister, direkte opsøgende arbejde ved arrangementer og udarbejdelse af en dokumentarfilm.

Kampagnerne på de sociale medier havde fokus på at lede besøgende hen på den nye medborgerplatform og øge bevidstheden om de igangværende panelmøder. 40 influencere og journalister blev opfordret til at udarbejde og dele indhold og dermed udvide kampagnens rækkevidde og fremme en bredere offentlig inddragelse i panelets arbejde. Denne tilgang bidrog til at sikre en betydelig inddragelse og bevidsthed om panelet i hele Den Europæiske Union (informationen nåede ud til ca. 22 millioner mennesker gennem 272 indlæg).

Et centralt element i strategien var dokumentarfilmen [HYPERLINK TILFØJES], som skulle fungere som en personlig og engagerende fortælling om EU-borgerpanelets aktiviteter.

⁽³⁾ Medborgerplatformen kan konsulteres [her](#)

...ing on how to address hate and...

...and watch it live <https://europa.eu/!3yc877>

EUROPEAN CITIZENS' PANEL

Tackling Hatred in Society

European Commission

Session 1:

- 6-8th April
- 150 randomly-selected citizens met in Brussels for the first time and shared initial thoughts and ideas.

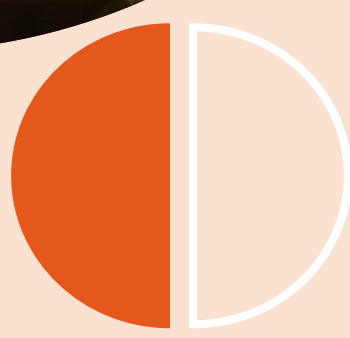
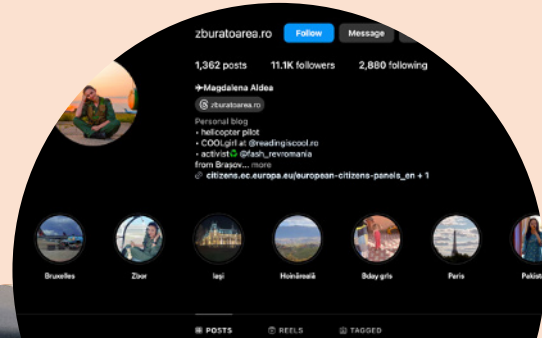
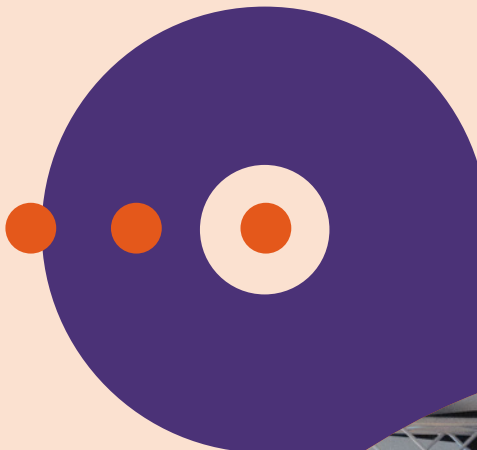
Session 2:

- 26-28th April
- Citizens meet online to continue debating.

Session 3:

- 17-19th May
- Panel reconvenes back in Brussels to draft the final recommendations.

ANNEX

4. Borgernes anbefalinger

4.1. Definition af problemet og anbefalinger

Over tre weekender drøftede vi, EU-borgerpanelet om bekæmpelse af had i samfundet bestående af 150 tilfældigt udvalgte borgere fra de 27 EU-medlemsstater, hvordan vi skal håndtere had i vores samfund. Vi har forskellige baggrunde, men vi deler en fælles forståelse af problemet. Panelet anerkender, at der er forskellige årsager og drivkræfter, der bidrager til stigningen og vedholdenheden af had i vores samfund og må samtidig fremhæve det komplekse samspil mellem følelsesmæssige, sociale og økonomiske aspekter.

- **Konflikter og historisk arv:** Historiske og aktuelle konflikter kan føre til et had, der videreføres på tværs af generationer. I Europas komplekse historie har hver en konflikt, krig og geopolitisk spænding bidraget til denne onde cirkel. Uden aktive bestræbelser på at afhjælpe og helbrede disse sår vil det had, der fødes af konflikter og truer med at opretholde en ond cirkel af fjendskab og splittelse, fortsætte.
- **Økonomisk og social krise:** Hurtige sociale og kulturelle forandringer er stærkt medvirkende til nye følelser af at miste og at være ringere stillet, hvilket fører til en eskalering af had. Dette kan være mod en bred vifte af grupper og borgere, der får skylden for den økonomiske og sociale krise. Samfundspolitiske og økonomiske faktorer fører ikke kun til ulighed, men kan også være stærke drivkræfter for usikkerhed og frygt.
- **Politik og ansvar:** Alle politikere og offentlige personer har et stort ansvar for at håndtere og bekæmpe had, men kan selv give næring til had gennem uhensigtsmæssig behandling af etniske grupper og udnyttelse af nationalisme samt splittelser og populisme for personlig vinding. Politiske og offentlige personer både inden for og uden for EU kan bruge hadefulde tale til at fremme territoriale ambitioner og til at delegitimere demokratiet. Splittelsen forværres ved at prioritere

højlydte argumenter over velargumenteret diskurs og samtale, hvilket forstærker ekstreme meninger og konspirationsteorier.

- **Medier, misinformation og ansvarlighed:** Det stadig mere udbredte udtryk "os mod dem" og had til forskellige grupper forværres af traditionelle medier og sociale netværk, ofte i jagten på profit. Traditionelle medier kan bevidst misinformere og viderefordre hadefulde fortællinger. I sociale netværk spiller anonymitet og manipulerede algoritmer en afgørende rolle i udbredelsen af hadefulde tale og diskrimination. Disse netværk fungerer som kanaler for misinformation og til at fastholde stereotyper, især mod kvinder og unge, der udsættes for chikane online. Dette forstærkes yderligere af manglende ansvarlighed blandt netværk og brugere.
- **Flokmentalitet, fordomme og intolerance:** Et grundlæggende aspekt af menneskets natur er ønsket om at tilhøre en social gruppe eller dynamik, at føle sig "som alle andre". Dette ønske kan nogle gange være så stærkt, at det fører til ytringer af had og intolerance, en "os mod dem"-følelse over for "de andre". Denne dynamik af mistillid og had påvirker især sårbare personer og grupper baseret på etnicitet, migrationsstatus, religion, køn, seksuel orientering, handicap, familiestatus og socioøkonomiske faktorer. Manglen på viden om forskellige identiteter, kulturer, tolerance, debat og kommunikation samt manglen på pålidelig onlineinformation kan forstærke misforståelser, opretholde fordomme og resultere i had.

Disse årsager og drivkræfter bag had påvirker alle dele af vores samfund. Vi, borgerne i de 27 EU-medlemsstater med vores forskellige baggrunde, mener, at bekæmpelse af had i Europa og rundt om i verden skal prioriteres. Det er vores fælles ansvar at forebygge og reagere på alle former for had på individuelt, samfundsmæssigt og institutionelt plan baseret på vores fælles EU-værdier og grundlæggende rettigheder: fred, frihed og lighed. Derfor anbefaler vi, at der træffes foranstaltninger på forskellige områder for at beskytte disse grundlæggende rettigheder, forebygge forskelsbehandling, had og konflikter, beskytte de mest sårbare og i sidste ende forme et respektfuldt og retfærdigt EU for alle.

4.2. 21 anbefalinger til bekæmpelse af had i vores samfund

Systemet til bekæmpelse af hadforbrydelser og hadefuldt tale – anbefaling 1 til 7

Anbefaling 1:

Et Europa, én definition: Kriminalisering af hadefuldt tale

Vi anbefaler, at Kommissionen nedsætter en mangfoldig arbejdsgruppe, der skal ajourføre og udvide den fælles definition af "ulovlig hadefuldt tale" for bedre at kriminalisere udbredelsen heraf. Den nuværende definition, der blev vedtaget i 2008, fokuserer på racisme og fremmedhad, men udelukker andre former for had såsom ableisme og forskelsbehandling på grund af seksuel orientering, køn, alder og meget mere. Dette forældede udtryk kræver en snarlig revision for at afspejle de inkluderende værdier i vores moderne samfund.

En ny, omfattende definition er afgørende for at gøre udbredelsen af ulovlig hadefuldt tale til en strafbar handling, der kan retsforfølges i alle EU-medlemsstater. Denne tilpasning vil sikre, at alle former for hadefuldt tale anerkendes og straffes ensartet, hvilket styrker vores engagement i et mere inkluderende og respektfuldt samfund.

Ved at medtage hadefuldt tale på listen over forbrydelser i EU kan vi beskytte marginaliserede samfund og værne om den menneskelige værdighed. Dette initiativ adskiller ulovlig hadefuldt tale fra ytringsfrihed og sikrer, at vi finder balancen mellem grundlæggende rettigheder og behovet for at bekæmpe forskelsbehandling og had.

Begrundelse:

Fremmer social samhørighed: En ajourføring af definitionen, så den omfatter alle former for hadefuldt tale, fremmer et mere inkluderende samfund, hvor alle føler sig respekteret og værdsat. Dette fremmer social samhørighed og mindsker de splittelser, der skyldes ukontrolleret hadefuldt tale.

Øger den juridiske klarhed: En ensartet definition i alle EU's medlemsstater fjerner uoverensstemmelser og huller i retsbeskyttelsen. Denne klarhed sikrer, at gerningsmænd til hadefuldt tale holdes ansvarlige, uanset hvor i EU de befinder sig.

Beskytter marginaliserede samfund: En udvidelse af definitionen til at omfatte flere former for

forskelsbehandling giver bedre beskyttelse af marginaliserede grupper og mindsker deres eksponering for skadeligt og nedsættende sprog.

Styrker menneskerettighederne: Ved at kriminalisere alle former for hadefuldt tale styrker EU sit engagement i menneskerettigheder og værdighed og tilpasser de retlige rammer til nutidige værdier om lighed og respekt.

Giver balance mellem friheder: Denne tilgang skelner nøje mellem hadefuldt tale og ytringsfrihed og sikrer, at ytringsfriheden beskyttes, samtidig med at tale, der tilskynder til vold, had eller diskrimination, forhindres.

Fremmer empati og forståelse: Eksponering for forskellige perspektiver og kriminalisering af hadefuldt tale fremmer empati og forståelse blandt borgere og bidrager til et mere harmonisk og respektfuldt samfund.

Gennemførelsen af denne henstilling vil føre til et mere retfærdigt og sammenhængende Europa, hvor alle, uanset deres identitet, kan leve uden frygt for had og forskelsbehandling.

Anbefaling 2: Europæisk protokol for effektiv reaktion på anmeldelser om hadforbrydelser

Vi anbefaler en klar og ensartet procedure for anmeldelser af hadforbrydelser i alle EU's medlemsstater. Denne retlige procedure bør gennemføres effektivt i organisationer, der interagerer med ofre for hadforbrydelser. Vi foreslår at revidere alle tidligere foreslåede og ineffektive foranstaltninger og udvikle en enkel proces, der gør det muligt for ofre og vidner at anmelde alle forbrydelser, herunder forbrydelser på onlineplatforme, på en sikker måde.

For det første bør proceduren sikre trygge anmeldelsesforhold for både ofre for og vidner til hadforbrydelser. Sikring af deres sikkerhed kan øge antallet af anmeldte forbrydelser. Dette omfatter juridiske og psykologiske beskyttelsesforanstaltninger og om nødvendigt fysisk beskyttelse mod personer, der søger hævn. Proceduren kan også omfatte samarbejde med lovovertrædere, der ofte kan være tidligere ofre for had.

For det andet bør proceduren inddrage alle aktører, som er en del af kæden for anmeldelse af kriminalitet, for at mindske risikoen for sekundær viktimering og forværring af traumer.

Endelig bør proceduren støttes af en passende onlinekanal, der er udformet med henblik på sikker anmeldelse af kriminalitet.

Begrundelse:

Denne anbefaling er vigtig, fordi den bidrager til at undgå og/eller minimere den sekundære viktimering af ofre. Proceduren vil muliggøre en hurtig reaktion og bistand til ofre samt støtte til og beskyttelse af vidner. En sådan procedure vil også gøre det lettere for dem, der modtager anmeldelsen, at træffe foranstaltninger. Hvis proceduren viser sig at være effektiv, vil borgerne blive mere tilbøjelige til at reagere på og anmelde forbrydelser hyppigere.

Anbefaling 3: Nationalt kontor for bekæmpelse af had i medlemsstaterne

Vi anbefaler, at der oprettes et uafhængigt kontor for bekæmpelse af had i hver medlemsstat. Vi har brug for en stærk institution med juridisk myndighed og effektiv kommunikation, der yder håndgribelig bistand til mennesker gennem et objektivt og uafhængigt system til anmeldelse af forbrydelser.

For det første vil kontoret være ansvarligt for at yde juridisk og psykologisk støtte til alle ofre for hadforbrydelser i deres medlemsstat i tæt samarbejde med NGO'er og en borgerkomité. Kontoret vil stille en platform til rådighed, hvor ofre kan anmelde hadforbrydelser effektivt og sikkert.

For det andet vil kontoret arbejde tæt sammen med EU's højniveaugruppe om bekæmpelse af hadefulde tale og hadforbrydelser eller lignende for at opfylde sin mission og sikre gennemførelsen af adfærdskodekser for virksomheder, organisationer og politikere. Dette samarbejde vil bidrage til at skabe et effektivt og støttende miljø for ofre. Desuden kan kontoret give oplysninger og råd om bedste praksis til enkeltpersoner, der søger rådgivning. Kontorets personale bør ansættes på tidsbegrænsede vilkår.

For det tredje vil kontoret formidle EU's værktøjer, programmer, mekanismer og materialer om had og sikre, at de når ud til uddannelsesinstitutioner, administrative institutioner og den brede offentlighed på nationalt og regionalt plan. For at sikre dette vil kontoret sørge for uddannelse af de tjenester, der er involveret, som led i den første reaktion på rapporten.

Endelig vil kontoret indsamle data om hadforbrydelser for at udvikle effektive svar på befolkningens fremtidige behov.

Begrundelse:

Hadforbrydelser er steget i vores polariserede samfund, hvilket forværrer menneskers trivsel. For at forebygge og reagere på hadforbrydelser samt tage sig af ofre, er det nødvendigt at have effektive institutioner og mekanismer på plads. Enhver forbrydelse starter desuden med en tanke eller et ord. For at sikre uddannelse i respekt og øge bevidstheden er det nødvendigt at oprette en særlig institution, der forebygger hadforbrydelser og støtter ofre, især da et sådant kontor simpelthen ikke eksisterer endnu, selv om det er yderst nødvendigt.

Anbefaling 4: Uddannelse i tolerance (Training for Tolerance – T4T)

Vi anbefaler, at EU gør eksisterende uddannelseskurser om hadforbrydelser, hadefulde tale og ikkevoldelig kommunikation bedre kendt og udbreder dem til specifikke målgrupper. I princippet bør alle sociale grupper uddannes bedre og udvikle færdigheder til at tackle had. Vi mener dog, at det er særligt vigtigt at tilbyde bedre uddannelse til folk, der arbejder i den offentlige sektor (f.eks. politi eller socialarbejdere). De er trods alt ofte de første mennesker, som ofre og berørte

møder, når de har oplevet had. Det er især vigtigt, at embedsmændene er i stand til at behandle spørgsmålet og den enkelte på en følsom måde. Der bør være et fast uddannelsesstilbud til tjenestemænd i EU's medlemsstater, hvor både uddannelse på stedet og onlineuddannelse kan finde sted. Skabere af indhold er en anden vigtig målgruppe, både som deltagere og ambassadører for uddannelsen. De har stor indflydelse på yngre målgrupper og fungerer som multiplikatorer. Personer, der arbejder i offentlige stillinger i EU, bør gå foran med et godt eksempel og også gennemføre uddannelsen. For at gøre uddannelsesmulighederne tilgængelige for den brede befolkning, kunne fagforeninger eller andre organisationer inddrages for at fremme uddannelserne. Der kan også reklameres herfor i lokalaviserne. Deltagerne ville modtage et certifikat for vellykket gennemførelse af uddannelsen, som vil kunne bruges til at demonstrere deres erhvervede kompetence i at håndtere had over for omverdenen.

Begrundelse:

Hadets pyramide begynder med de stereotyper og klichéer, vi har i vores hoveder. Disse kommer til udtryk gennem hadefuld tale. Det er derfor vigtigt at tage fat om problemets rod. Uddannelse har ikke kun indflydelse på de mennesker, der deltager i uddannelsen, men også på folk omkring dem. Uddannelseskurser er et vigtigt supplement til formelle uddannelsesprogrammer (f.eks. uddannelse i skolen eller på universitetet). EU tilbyder allerede mange gennemprøvede programmer og uddannelsesmaterialer. Disse er imidlertid vanskelige at finde. For at sikre, at de udviklede programmer er virkelig effektive og bæredygtige, og at de når målgruppen, skal de annonceres bedre. Fokus på mennesker i den offentlige sektor er også vigtigt, da der stadig er for mange, der har haft negative erfaringer med offentlige myndigheder.

Anbefaling 5: Øget bevidsthed om had og eksisterende foranstaltninger og midler til at bekæmpe det med en offentlig kampagne

Vi anbefaler, at EU gennemfører en offentlig kampagne om farer, årsager og foranstaltninger mod had (både online og offline) for at øge bevidstheden om og oplyse om dets udbredelse og farer. Denne vil samtidig kunne informere om de forskellige EU-initiativer mod had samt tilgængelige støttekanaler og foranstaltninger til fordel for ofrene.

For at gøre kampagner mod had så effektive som muligt, anbefaler vi at sikre en klar definition og beskrivelse af målgrupper, tilgang, kanaler og indhold. Dette bør gøres ved at:

- målrette kampagnen mod både den brede offentlighed og specifikke og vigtige grupper (f.eks. ofre, gerningsmænd, børn)
- oprette budskaber, der er skræddersyet til disse forskellige grupper og konteksten i de forskellige EU-medlemsstater ved hjælp af lette og tilgængelige tilgange, der er tilpasset den enkelte medlemsstats kontekst
- understrege alle EU-borgeres ansvar for at modarbejde det had, de møder i deres eget liv, ved at stille praktiske værktøjer og oplysninger til rådighed om, hvordan de kan gøre dette
- bruge både traditionelle og ukonventionelle kommunikationskanaler offline og online til at sprede budskaber mod had og nå ud til forskellige dele af samfundet via mere effektive og brugervenlige kanaler
- inddrage traditionelle og sociale medier samt influencere og ofrenes stemmer både i udarbejdelsen og delingen af disse budskaber for at sikre, at de er mere effektive og når ud til de rigtige mennesker.

Begrundelse:

Selv om vi allerede har forskellige rammer for bekæmpelse af had på EU-plan, er der ikke gjort nok for at informere de europæiske borgere om disse initiativer. De fleste EU-borgere ved ikke, hvilke programmer, initiativer og regler der findes på både EU-niveau og nationalt niveau. Rapporter, nyheder og debatter om had fokuserer for det meste på tilfælde af had, og hvad der går galt, hvilket er vigtigt, men som tegner et deprimerende og forudindtaget billede. Der bør således også være positive rapporter om, hvordan had bekæmpes, samt praktiske forslag til, hvad folk kan gøre imod det.

Vi anbefaler en oplysningskampagne frem for hård lovgivning eller en adfærdskodeks om, hvad influencere og professionelle mediekkanaler har lov til at sige, da denne tilgang kan opfattes som censur og skabe reaktion og utilfredshed blandt mennesker med divergerende synspunkter og i det bredere samfund. Fokus på opsøgende arbejde og bevidstgørelse kan sætte borgerne i stand til at forstå emnets betydning og bidrage til gennemførelsen af løsninger samt bekæmpe had i deres eget liv.

Specifikationer:

Målgrupper: Det er vigtigt at nå bredt ud med denne oplysningskampagne, ændre den offentlige mening og sikre, at menings- og adfærdsændringer er bæredygtige. Det vil også sikre, at folk, der allerede har værdier, der modvirker had, fortsætter med at handle i overensstemmelse hermed. For at sikre, at disse kampagner er effektive og virkningsfulde, er det samtidig vigtigt at skræddersy kampagner og budskaber til forskellige målgrupper såsom ofre,

pårørende, børn, forældre, lærere og gerningsmænd. Ved at forklare årsagerne til hadefulde følelser kan vi hjælpe folk, der vil være tilbøjelig til at begå hadefulde tale eller adfærd, med at forstå både deres motiver og virkningen af deres handlinger. Kampagnerne bør også være tilgængelig på ikke-EU-sprog for at nå ud til folk, der ikke taler sproget i den stat, de bor i.

Kanaler: Der bør anvendes en lang række kanaler til at oplyse befolkningen om, hvad der er forbudt og skadelig hadefulde tale, og hvilken adfærd der tilskyndes til, samt om forskellige initiativer og foranstaltninger, der allerede findes i EU. Ud over sociale medier, TV-kanaler og filmproduktioner bør kampagnen anvende en bred vifte af kreative, usædvanlige og iøjnefaldende offline midler, herunder reklametavler, forskellige aviser, specialiserede publikationer om emnet (som kan uddeles gratis), lastbiler, radio, infoskærme i metro/offentlig transport, tilbudsaviser, indkøbskvitteringer (som ved en østrigsk kampagne med fokus på vold mod kvinder) og lignende foranstaltninger. Konkret kunne en gratis film om emnet udsendes i hele EU. En anden vigtig tilgang er at inddrage influencere såsom skuespillere, sangere og folk i medierne i oplysningskampagnerne for at nå ud til yngre generationer og andre målgrupper ved hjælp af formater, der passer til dem. Derudover opfordrer vi til at arbejde med influencere, der selv er ofre, for at udarbejde og udbrede disse budskaber.

Indhold: For at sikre, at kampagnerne udformes godt, bør fagfolk fra forskellige sektorer (reklame, psykologi, offergrupper osv.) og en mangfoldig fokusgruppe bestående af de forskellige målgrupper, som kampagnen sigter mod at nå ud til (ofre, influencere, yngre mennesker osv.), inddrages i udformningen af indholdet. Kampagnerne bør skræddersys til at tackle forskellige former for had, f.eks. mod mindretal, indvandrere, personer med handicap, LGBTIQ+, romaer og jøder. De skal også tilpasses situationen i de forskellige EU-lande og bygge på eksisterende initiativer og foranstaltninger. De bør også fokusere på positive budskaber, der fremmer et EU uden had, og informere om eksisterende og effektive foranstaltninger og initiativer mod had. Der bør også være flere rapporter om EU-institutionernes aktiviteter, debatter og initiativer i nationale nyhedsmedier.

Metode: Denne kampagne bør være fængende og humoristisk for virkelig at nå ud til og ændre mennesker (i modsætning til, hvordan de fleste borgere opfatter de fleste EU-kampagner). Den bør også fokusere på at engagere borgerne mere direkte. EU kunne f.eks. lave offentlige konkurrencer eller uddele priser for at inddrage borgernes forslag til kreative og effektive kampagnemetoder. Derudover bør kampagnen tilskynde til frivilligt arbejde og aktivt medborgerskab. Den bør inddrage forskellige interessenter, f.eks. personer, der deler deres personlige historier, samt store virksomheder

eller medier på frivillig basis. Ledere kunne f.eks. arbejde med sårbare samfundsgrupper og sætte ofre i forbindelse med hinanden. De menneskelige og finansielle ressourcer, der er nødvendige for at nå disse mål, skal sikres. Kampagnerne kunne også fokusere på at øge bevidstheden inden for sport blandt atleter og publikum ved at inddrage klubber, medier og politikere for at løse problemet med hadefulde tale. Vi opfordrer til, at der anvendes mere kreative, sjove og iøjnefaldende tilgange, f.eks. kunne der være en kampagne med logoet "pasta mod had" med en QR-kode, der fører til oplysninger om initiativet på pasta- eller andre fødevarer (alternativt på toiletpapir), afhængigt af de mest populære produkter i hver medlemsstat.

Anbefaling 6: Støtte til oplysningskampagner mod had

Vi anbefaler, at følgende kommunikationsstrategi overvejes for at tackle had:

- korte tilvalgs-SMS-beskeder om inklusion for alle borgere (f.eks. modtaget på ugentlig/månedlig basis)
- plakater ved busstoppesteder, der fremmer inklusion
- store plakattavler til dem, der er trætte af sociale medier, f.eks. brug af EU-valgplakater til positive budskaber om bekæmpelse af hadtale
- mulighed for tilvalg af Google-annoncer om bekæmpelse af had
- nye emojis og memes til budskaber mod had
- tilføjelse af positive budskaber til eksisterende officielle meddelelser (f.eks. statslige dokumenter)
- bevidstgørelsesvideoer, der afspilles på TV eller i biografen før en film (gør det til positiv forstærkning, når det er muligt)
- åbningsindslag ved sportsbegivenheder (som De Olympiske Lege eller VM), som kan bruges til bevidstgørelse, f.eks. dronningens indslag med bjørnen Paddington ved De Olympiske Lege i London, som var nyttigt og samtidig hjertevarmt indhold
- længere videoer, som kan vises ved sportsbegivenheder, hvor den aktuelle spiller deltager i videoen (f.eks. fodboldspiller ved fodboldkampe)
- kampagner med populære personer/influencere (som Pommeliën i Belgien) for at øge bevidstheden om hademner.

Begrundelse:

Det vil føre til:

- et sundere og sikrere miljø på de sociale medier, en anden form for sociale medier, et mere interpersonelt miljø
- et sundere, mere bevidst og gladere samfund
- et bedre Europa med mindre polarisering
- en situation, der undgår eskalering og sætter tingene i perspektiv.

Anbefaling 7: Oprettelse af en EU-dækkende platform, der kombinerer information, ressourcer, foranstaltninger og støttesystemer vedrørende had

Vi anbefaler, at der oprettes en EU-drevet platform, der er let at navigere i og gratis, og som giver adgang til informationsmateriale, f.eks. definitioner, artikler, videoer og andre initiativer fra organisationer, der fokuserer på at bekæmpe had. Platformens stil og struktur skal være brugervenlig. Derfor kan den indeholde et afsnit rettet mod unge med oplysninger om problemer, de kan møde i deres dagligdag, og praktiske tips. Fokus bør være på de foranstaltninger, der med succes har hjulpet ofre, samt praktisk rådgivning til mennesker i hele samfundet om, hvordan de effektivt kan støtte ofre, især i dagligdags situationer, hvor de kan være vidne til hadefulde adfærd. Folk bør også kunne sætte sig i forbindelse med og støtte andre, der oplever lignende problemer. Desuden kan platformen omfatte problemdefinitionen, anbefalingerne og alt relevant materiale fra EU-borgerpanelet om bekæmpelse af had i samfundet.

For at sikre effektivitet kan kunstig intelligens hjælpe folk med at interagere med den mere naturligt og finde relevant indhold, f.eks. give vejledning og anbefalinger til ofre og pårørende og henvise dem til de rette kanaler og organisationer for støtte. Desuden kan platformen indeholde muligheder for brugerne for at give specifik feedback om, hvilke ressourcer der var nyttige, og hvordan den kunne forbedres yderligere.

Desuden bør dette websted også tilskynde til, gøre det muligt og sætte folk i stand til at tænke kritisk over disse spørgsmål i stedet for at være alt for restriktive eller anmassende, hvilket kan skræmme folk væk. Dette kan være særligt relevant for gemingsmænd eller personer, der er mere åbne over for hadefulde udtalelser og budskaber, for at tilskynde til kritisk tænkning og indsamling af viden. Der bør ydes støtte og moderation for at sikre ytringsfriheden, fremme konstruktive debatter, udøve indholdskontrol og forhindre eskalering.

Større sociale medievirksomheder kan hjælpe med at implementere en funktion, hvor brugerne henvises til platformen for at finde hjælp, hvis de mener, at visse opslag kan være hadefulde. Der kan være henvisningsprogrammer eller belønningssystemer, der linker til webstedet, som skal være kreative og attraktive for forskellige dele af befolkningen.

Begrundelse:

Formålet med denne anbefaling er ikke at skabe en platform, der erstatter lignende idéer, men at skabe en database med nyttige ressourcer. Platformen bør derfor forbindes med andre eksisterende websteder,

ressourcer om had og støttekanaler for ofre for had og særligt sårbare grupper, så det bliver så nemt og nyttigt som muligt. Et andet formål med platformen er at øge bevidstheden og fremme aktivt engagement med relevante ressourcer. Der findes en lang række forskellige initiativer, ressourcer og kampagner, men de fleste mennesker ved ikke, hvor de kan finde al den information og hjælp. En central platform, hvor folk kan få adgang til al den information, kunne muliggøre dette. Webstedet kan også have en oplysningskampagne.

På platformen kan en mulighed for erfaringsudveksling (f.eks. via en chatfunktion) hjælpe folk med at forstå følelser, forskellige oplevelser og forhindringer i realtid nemt og bekvemt fra deres eget hjem. Det kan også gøre det muligt for ofrene at dele deres erfaringer og få kontakt til en person, der kan hjælpe dem med at få det bedre og dermed lette deres sorger.

En udfordring med denne platform er, at det kan være svært at implementere den og sikre, at webstedets struktur er let at forstå, tilgå og navigere i for borgerne. Det vil ligeledes være en udfordring at gøre webstedet interessant nok til, at EU-borgerne vil besøge den frivilligt. Selv om panelet er opmærksomt på udfordringerne ved at oprette et sådant websted på alle de nødvendige sprog, mener vi, at dette ville være en værdifuld indsats. Hvis folk kan dele personlige historier om ofre på webstedet, kan det gøre det mere følelsesmæssigt engagerende og effektivt. Had er et fænomen, der er ældre end internettet, selv om det måske er blevet forværret af det, og det kan ikke overvindes med bare en enkelt platform. Alligevel mener panelet, at platformen kan være en effektiv måde at øge bevidstheden om og kendskabet til forekomsten af had, men også klæde folk på til at håndtere og bekæmpe det had, de møder både offline og online.

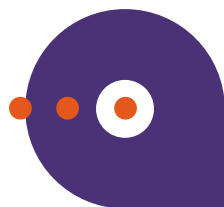
Den rolle, medierne og politik spiller – anbefaling 8 til 10

Anbefaling 8: Oprettelse af et uafhængigt tillidsudvalg

Vi foreslår, at der nedsættes et uafhængigt tillidsudvalg, der skal udarbejde en adfærdskodeks for medlemmer af Europa-Parlamentet og overvåge hadefuld tale og misinformation. Tillidsudvalget bør bestå af tværfaglige eksperter (f.eks. borgere, juridiske eksperter, psykologer, sociologer, NGO'er og politiske eksperter) og overvåges af borgerne. For at sikre en bred repræsentation udvælges borgerne tilfældigt – med bestemte udvælgelseskriterier for at øge repræsentationen af sårbare grupper i samfundet. Når udvalget er oprettet, vil det drøfte og træffe afgørelse om en adfærdskodeks, der gælder for offentligt ansatte og myndigheder. Adfærdskodeksen kan tilpasses. Tillidsudvalget anvender adfærdskodeksen til at indsamle data, overvåge gennemførelsen og udvikle yderligere retningslinjer for at identificere og bekæmpe hadefuld tale. Tillidsudvalget har også et officielt kontaktpunkt, hvor andre EU-borgere kan indberette krænkelse og hadefuld tale fra politikeres side. Medlemmerne vil rotere for at sikre pluralisme i udvalget. For at bevare sin integritet vil udvalget håndhæve strenge regler for medlemskab af tillidsudvalget for at forhindre interessekonflikter hos dets medlemmer.

Begrundelse:

Der er behov for et tillidsudvalg, der overvåger, registrerer og udvikler gennemførelsen af en adfærdskodeks mod hadefuld tale for at beskytte enkeltpersoner og lokalsamfund mod de skadelige virkninger af hadefuld tale, navnlig fra offentlige embedsmænd og myndigheder. Ved at udarbejde en omfattende adfærdskodeks baseret på input fra juridiske eksperter, psykologer, sociologer, borgere og andre, kan dette udvalg fastsætte klare retningslinjer og forventninger til adfærd. Et sådant tillidsudvalg er afgørende for at genvinde og fremme tilliden til institutioner og repræsentanter. Ved at gennemføre og overvåge en adfærdskodeks for tillidsfuld adfærd sikres større gennemsigtighed. Udvalget handler uafhængigt og gennemsigtigt og overvåges af borgerne, hvilket øger dets legitimitet. For at være effektivt skal udvalget have et velsammensat, tværfagligt team, der repræsenterer forskellige perspektiver og sårbare grupper.

Anbefaling 9: Pålidelighed, fakta og gennemsigtighed: Kontrol og afklaring af finansiering af information

Vi anbefaler, at medierne samarbejder med uafhængige faktatjekkende organisationer, er gennemsigtige om deres finansieringskilder, tilskynder borgerne til at kontrollere de oplysninger, de modtager, og begrænser mediepublikummets politiske indflydelse ved at:

- udarbejde strenge protokoller for verifikation og certificering af oplysninger for enkeltpersoner, foreninger og virksomheder, der har et kommercielt formål og/eller som bruger offentlige midler (f.eks. offentliggøre deres juridiske status)
- uafhængige medier med henblik på en større mangfoldighed af kilder offentliggør finansieringen af certificeringsundersøgelser og dem, der drager fordel af informationsformidlingen
- iværksætte kampagner for at øge borgernes bevidsthed om vigtigheden af at kontrollere oplysninger
- begrænse antallet af medieforetagender, som en person eller virksomhed kan besidde (radio, TV, sociale platforme, aviser osv.)

gøre et "black box"-værktøj* let tilgængeligt for offentligheden, som skal være obligatorisk for personer eller virksomheder, der har et kommercielt formål eller finansieres af en tredjepart. Disse personer eller virksomheder vil blive sanktioneret afhængigt af deres globale omsætning i tilfælde af forsætlig formidling af falske nyheder/hadtale.

Begrundelse:

Udbredelsen af misinformation skaber splittelse og had i vores samfund. Ved at garantere, at oplysninger verificeres af uafhængige organer og ved at finansiere uafhængige medier, kan vi reducere misforståelser og manipulation. Gennemsigtighed om finansieringskilder for medier, der drager fordel af informationsformidling, styrker offentlighedens tillid til medierne. Desuden er det vigtigt at tilskynde borgerne til at indtage en mere nysgerrig og kritisk holdning til de oplysninger, de modtager, for at opnå et mere informeret og modstandsdygtigt samfund med hensyn til misinformation. Disse tilgange bidrager til at fremme et mere forenet samfund og sikre en mangfoldighed af stemmer i medierummet.

* "Black Box" i forhold til Mediapart i Frankrig: gennemsigtighed af kilder, verifikationsproces, forskningsmetode, sammenhænge og begrænsninger, medieejerskab og mediefinansiering.

Anbefaling 10: Europa møder dig: Medier med borgerinddragelse

Vi anbefaler at udvide borgernes deltagelse for at legitimere medieindhold og fremme en fælles kultur af gensidighed og respekt, der udrydder had. En sådan deltagelse vil være baseret på tre kanaler, der supplerer hinanden, nemlig:

en deltagerbaseret mediekanal, hvor borgerne bidrager til de redaktionelle valg. Dette system vil være baseret på eksisterende netværk og virksomheder, både offentlige og private, som vil blive tilskyndet til at offentliggøre oplysninger af høj kvalitet gennem nye midler. Lokale kanaler vil især blive værdsat som de tætteste på borgerne, samt borgerpaneler på lokalt og nationalt plan for at forstå deres prioriteter på disse områder

et forum for debatter i form af en social mediekanal med en brugervenlig app, der er beskyttet af gennemsigtighedsregler

et fælles onlinearkiv, der lagrer nyheder og diskussioner af høj kvalitet for at sætte borgerne i stand til at opbygge en fælles historie til uddannelse af unge og fremskridt inden for centrale emner for EU's fremtid.

Dette system vil formidle EU's værdier mod hadefulde tale, som tidligere er defineret i et fælles charter. Et organ med ombudsmandsfunktioner og et etisk udvalg skal filtrere indholdet for at sikre, at det er i overensstemmelse med disse værdier. Muligheden for at anvende kunstig intelligens skal også overvejes. Endelig vil gennemførelsen af dette system blive overvåget af en udvalgt borgerkomité, der sikrer, at redaktionelle valg ikke påtvinges af økonomiske eller ideologiske interesser.

Begrundelse:

Denne anbefaling er vigtig, da den direkte inddrager borgerne og dermed legitimerer EU-institutionerne gennem direkte demokrati. Det vil gøre det muligt for borgerne at finde alle slags oplysninger uden at blive påvirket politisk, f.eks. til at blive enige med deres nationale regering. Der lægges særlig vægt på unge mennesker, da dette mediesystem også omfatter kommunikationsmidler, der er tættere på dem end traditionelle TV-kanaler. På samme måde kan børn inkluderes gennem skræddersyet indhold som undervisningsforløb eller spil, afhængigt af deres alder. Vi mener, at dette system er vigtigt for fuldt ud at udrydde desinformation og hadefulde tale, da det vil være en medieplatform, der ikke formidler hadefulde budskaber. Da vi ved, at der er en risiko for, at folk ikke bruger dette system, skal vi sørge for at gøre det attraktivt og imødekomende ved at investere tilstrækkelige midler i systemet.

Digital teknologi – anbefaling 11 til 14

Anbefaling 11: Spræng boblen: Fremme af forskellige perspektiver på sociale medier

For at bekæmpe radikaliserings på internettet anbefaler vi, at sociale medieplatforme pålægges at diversificere det indhold, der vises til brugerne. Algoritmer skaber ofte ekkokamre, fremmer forudindtaget indhold og leder brugere ned i små kaninhuller. Ved at justere algoritmerne til at præsentere en bredere vifte af synspunkter, kan vi forhindre dominans af et enkelt perspektiv og fremme en mere afbalanceret forståelse af emner.

Hvordan? Vores foreslåede løsning sikrer, at når brugerne ser ekstremistisk indhold, vil algoritmen efterfølgende vise indhold fra modsatrettede synspunkter. Denne tilgang opfordrer brugerne til at se en mere nuanceret og omfattende fortælling, der effektivt sprænger de indholdsbobler, der i øjeblikket isolerer dem.

Denne strategi reducerer ikke blot risikoen for radikaliserings, men fremmer også kritisk tænkning og empati ved at eksponere brugerne for forskellige meninger. Gennemførelsen af denne ændring vil gøre sociale medier til et mere informativt og afbalanceret rum, der bidrager til et sundere onlinemiljø for alle.

Begrundelse:

Øget kritisk tænkning: At udsætte brugere for forskellige perspektiver fremmer kritisk tænkning og opfordrer enkeltpersoner til at evaluere oplysninger mere grundigt, hvilket reducerer modtageligheden for radikale ideologier.

Reduceret polarisering: Ved at nedbryde ekkokamre kan denne tilgang mindske samfundspolariseringen og fremme dialog og forståelse mellem forskellige grupper.

Informeret offentlighed: En mere afbalanceret informationsdiæt sikrer, at offentligheden er bedre informeret om forskellige emner, hvilket fører til mere nuancerede diskussioner og mere velovervejede beslutninger.

Forbedret mental sundhed: Indtaget af en bred vifte af indhold kan reducere angst og stress forbundet med gentagne og potentielt provokerende oplysninger.

Demokratisk styrkelse: Et samfund, der er udsat for en mangfoldighed af synspunkter, er bedre rustet til at engagere sig i demokratiske processer og fremme et sundere og mere modstandsdygtigt demokrati.

Gennemførelsen af denne anbefaling vil gøre sociale medier til en platform for uddannelse og konstruktiv diskurs, hvilket i sidste ende vil føre til et mere informeret, sammenhængende og empatisk samfund.

Anbefaling 12: **Håndtering af anonymitet online for at tackle had**

Vi anbefaler, at anonymitet online reguleres, så gerningsmændene til hadefuld tale bedre kan spores, efterforskes og holdes ansvarlige af de relevante myndigheder.

Vi anbefaler derfor:

at EU og medlemsstaterne håndhæver anvendelsen af eksisterende og fremtidige bestemmelser og lovgivning

- at oprette et identitetsgodkendelsessystem på medlemsstatsniveau, hvor de nødvendige minimumsoplysninger til at identificere en person indsamles via en offentligt forvaltet portal. Dette bør gradvist harmoniseres på EU-plan
- et krav om, at de vigtigste sociale medieplatforme skal samarbejde bedre med europæiske og nationale myndigheder om anvendelsen af eksisterende og fremtidig lovgivning og brugen af identitetsautentifikationsystemet
- bevidstgørelse af onlinebrugere om deres ansvar, når de offentliggør indhold, gennem en ny europæisk adfærdskodeks, der gennemføres på tværs af de vigtigste sociale medieplatforme samt gennem offentlige enheder, skoler og lokalsamfundsgrupper.

Begrundelse:

Denne anbefaling er vigtig, fordi der er en dramatisk stigning i hadefuld tale, især online. Regulering af anonymitet vil gøre gerningsmænd bag onlinehad lettere at identificere og pålægge dem et ansvar.

Når det er sagt, skal anonymiteten beskyttes på grundlag af den nuværende forståelse af ytringsfriheden, som sikrer en fri udveksling af synspunkter og meninger online.

Anbefaling 13: **EU Safe Surfing-kort**

Vi anbefaler, at der indføres et EU-kort til sikker surfing til børn fra 8 år. Dette kort vil også være tilgængeligt i en tilpasset version til ældre aldersgrupper. Med kortet vil børn erhverve de færdigheder, de har brug for til at navigere på internettet selvstændigt og sikkert og til at håndtere hadefuldt indhold online. På et kursus, der gennemføres af civilsamfundsorganisationer i skolerne, lærer børn bl.a. på en alderssvarende måde:

- Hvordan kan jeg genkende og reagere på hadefuldt indhold?
- Hvad skal jeg være opmærksom på for at undgå selv at sprede hadefuldt indhold?
- Hvem kan jeg henvende mig til, hvis jeg bliver offer for had?
- Hvor er grænserne for privatlivets fred?

Kurset skal være sjovt og alderssvarende. Underviserne (civilsamfundsorganisationer, NGO'er osv.) bør støttes med passende og nødvendig finansiering fra EU og medlemsstaterne. Underviserne bør også forsynes med fælles standarder for terminologi. Når børnene har gennemført kurset, vil de modtage et EU Safe Surfing-kort. På nationalt plan bør forældre og lærere inddrages i fremme og gennemførelse af kortet (under hensyntagen til dets frivillige karakter), mens fremme af EU's Safe Surfing-kort på EU-plan bør være obligatorisk i alle medlemsstater. Det bør desuden undersøges, om adgangen til visse former for indhold på internettet kan knyttes til erhvervelsen af et kørekort. Børn, der har fået kørekort, bør også have mulighed for at netværke online med andre børn fra hele EU.

Begrundelse:

Vi mener, at idéen er effektiv, fordi især yngre børn ville være stolte af at have et EU Safe Surfing-kort (svarende til et cykelkørekort). Kortet gør det også lettere for forældre, som ofte ikke har de nødvendige færdigheder til at forberede deres børn på at bruge internettet sikkert. De kan også knytte forskellige betingelser til opnåelse af kortet (f.eks. adgang til et bestemt onlinespil). Sidst, men ikke mindst, sikrer indførelsen af et EU Safe Surfing-kort en interkulturel lavtærskeludveksling mellem børn i Europa, hvilket igen fremmer tolerance og empati.

Anbefaling 14: **AI-moderation: Beskyttelse af sociale medier mod hadefuld tale**

Vi anbefaler, at der udvikles et AI-værktøj til at opdage ulovlig hadefuld tale på sociale medieplatforme og sikre overholdelse af EU's standarder. Dette værktøj vil fungere som følger:

Påvisning og markering:

- Registrerer hadefuld tale baseret på EU's definition af ulovlig hadefuld tale.
- Markerer opslag som potentiel hadefuld tale og informerer skaberen.
- Markerede indlæg gennemgås af en menneskelig moderator inden for 24 timer.
- Opslag, der falder ind under ytringsfriheden, frigives.
- Opslag, der indeholder ulovlig hadefuld tale, sendes til myndighederne med henblik på retsforfølgning og slettes efterfølgende.

Påvisning inden opslag:

- Registrerer hadefuld tale, før indholdet går live.
- Underretter skaberne, hvis deres opslag synes at indeholde ulovlig hadefuld tale.
- Giver skaberne mulighed for at revidere opslaget eller slå det op det alligevel.

- Hvis opslaget slås op, forbliver indholdet markeret, indtil det gennemgås af et menneske, med en advarsel om lovligheden og konsekvenserne af at lave opslag med hadefuld tale.
- Obligatorisk gennemførelse af dette værktøj på tværs af sociale medier i EU vil øge onlinesikkerheden, beskytte marginaliserede samfund, sikre overholdelse af bestemmelserne om hadefuld tale og fremme et mere respektfuldt digitalt miljø.

Begrundelse:

Forbedret beskyttelse: Dette AI-værktøj giver robust beskyttelse til marginaliserede grupper ved at opdage og afbøde hadefuld tale, før den kan forårsage skade. Ved hurtigt at identificere og fjerne ulovligt indhold skaber vi et sikrere onlinemiljø.

Effektivitet og nøjagtighed: Kombinationen af AI-påvisning og menneskelig gennemgang sikrer høj nøjagtighed i identificeringen af hadefuld tale, samtidig med at ytringsfriheden respekteres. Den 24-timers gennemgangsproces balancerer hastighed og grundighed og minimerer spredningen af skadeligt indhold.

Ansvarlighed: Ved at underrette skabere af indhold om potentielle hadefulde udtalelser og de juridiske konsekvenser fremmer værktøjet ansvarlighed og bevidsthed. Brugere bliver uddannet i, hvad der udgør ulovlig hadefuld tale, og opfordres til mere hensynsfuld og respektfuld kommunikation.

Forebyggende foranstaltninger: Påvisning inden opslag giver brugere mulighed for at revidere potentielt skadeligt indhold, før det går live. Denne proaktive tilgang bidrager til at forhindre spredning af hadefuld tale, mindsker behovet for gengældelsesangreb og fremmer en kultur præget af respekt.

Overholdelse af lovbestemte krav: Sikringen af, at sociale medieplatforme overholder EU's love om hadefuld tale, skaber en ensartet standard på tværs af det digitale rum. Denne harmonisering forenkler håndhævelsen og styrker de retlige rammer mod hadefuld tale online.

Positiv social forandring: Indførelsen af dette værktøj fremmer et mere inkluderende og respektfuldt samfund. Ved at reducere forekomsten af hadefuld tale fremmer vi forskellige stemmer og perspektiver, hvilket øger den sociale samhørighed og den gensidige forståelse.

Samlet set udgør dette AI-værktøj et vigtigt skridt i retning af et sikrere og mere respektfuldt onlinemiljø, der tilpasser digitale interaktioner til værdierne inklusion og værdighed.

Uddannelse – anbefaling 15 til 17

Anbefaling 15: Udbredelse af debatkultur i skoler inspireret af borgerpaneler

Vi anbefaler, at der arrangeres minidebatter i skolen, som f.eks. et "miniborgerpanel" i skoletiden. Den mest effektive måde, hvorpå man kan engagere børn i diskussioner (uden om samfundsfag) er at sætte initiativet op i et trygt miljø med støtte fra undervisningspersonalet: f.eks. vejledere, assistenter og lærere. For eksempel er afholdelse af en debat om måltider i kantinen med fokus på forskellige religioners vaner en måde at skabe diskussioner baseret på konkrete emner, der påvirker børn dagligt, og drage fordel af den ekspertise, som folk i skolen såsom kantinepersonale og kokke, har. Personer, der kommer fra forskellige baggrunde, og som ikke er tæt knyttet til uddannelsessektoren (f.eks. politiet), kan også inddrages i processen med at forklare deres arbejde for børnene. Med hensyn til de emner, der er omfattet af disse debatter, bør vi høre børnene direkte om de emner, som de ønsker at uddybe deres forståelse af. Børn kan diskutere ethvert emne, så længe det er relevant og tilpasset deres niveau. For at udbrede denne erfaring og debatkultur i hele Den Europæiske Union kan partnerskaber mellem skoler være effektive. I forbindelse med udvekslinger kan skoledelegerede, der har deltaget i en debat, f.eks. rejse og dele deres erfaringer og synspunkter med andre skoledelegerede fra europæiske lande. "Resultaterne" af disse debatter kan bidrage til borgerplatformen for børn.

Begrundelse:

De unge er mere åbne og i stand til at acceptere forskellige synspunkter, hvilket er et afgørende aspekt i bekæmpelsen af had. Børn skal derfor gøres opmærksomme på samfundskultur og aktivt medborgerskab i skolen (fra 6 til 16 år). Disse "paneler", der organiseres i skolen, bør være et undervisningsredskab for børn. Deltagelseskulturen og de færdigheder, der udvikles under disse debatter, kan være nyttige gennem hele deres liv. Venskabsbyprogrammerne mellem skolerne kan være effektive, fordi de ikke ændrer medlemsstaternes uddannelsesprogrammer fuldstændigt, men gennemfører et fælles initiativ, der har til formål at øge kritisk tænkning og forståelse blandt europæiske børn.

Anbefaling 16:
Styrke børns og unges sociale og følelsesmæssige færdigheder for at forhindre had

Vi anmoder om, at der iværksættes kort- og mellemsigtede foranstaltninger for at styrke børns følelsesmæssige og sociale færdigheder. For at gøre dette anbefaler vi at forbedre læringsmiljøet i skolerne og tilbyde aktiviteter som teater, kunst, ikkevoldelig kommunikation og samfundsundervisning i og omkring skolerne for at undervise i kritisk tænkning, empati og følelsesmæssige færdigheder. På kort sigt beder vi om flere og bedre forskningsstudier om virkningen af de aktiviteter, vi foreslår til at forhindre had. På kort og mellemlang sigt anmoder vi om at omlægge prioriteringen af programmer som Erasmus+, CERV eller programmer finansieret af EU's strukturfonde til støtte for aktiviteter, der forhindrer had i og omkring skoler. Kommissionen bør være proaktiv med hensyn til at markere disse prioriteter og formidle dem bredt (f.eks. ved at fremsætte henstillinger til medlemsstaterne og opfordre til projekter) og samarbejde med UNESCO og Europarådet om at synkronisere med deres tilsvarende programmer. Skoler, lærere og lokale aktører kunne derefter bruge disse midler til at gennemføre aktiviteterne. For at øge den sociale inklusion bør aktiviteterne være gratis for alle. Efter en periode på ca. 5 år kræver vi en ordentlig evaluering, så vi kan tilpasse fokusset og afgøre, om foranstaltningerne var virkningsfulde. Dette kan føre til en øget kapacitet i EU til at forebygge had i skolerne.

Begrundelse:

Det nuværende uddannelsessystem tager ikke spørgsmål om følelsesmæssige og sociale færdigheder alvorligt nok. Skoler er også et sted, hvor der bliver oplevet had. Børn er ikke godt forberedt på at blive voksne, som er opmærksomme på deres følelser. Skoler er det sted, hvor alle børn går og

kan lære, hvordan man lever sammen. At skabe en god læringsatmosfære er den bedste måde at forhindre had på. At lære sig selv og andre at kende fremmer kritisk og selvkritisk tænkning samt større tolerance. Aktiviteter som teater, dans og ikkevoldelig kommunikation er gode måder at erhverve disse færdigheder på.

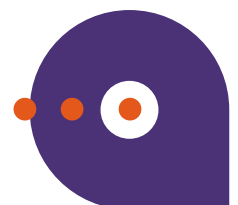
Anbefaling 17:
Uddannelse for hver generation og for hver nation i ikkevoldelig kommunikation

Vi anbefaler: på kort sigt at udarbejde retningslinjer for ikkevoldelig kommunikation (inspireret af dokumenter som f.eks. håndbogen "Fra hadefuldt tale til ikkevoldelig kommunikation"), der er skræddersyet til undervisningsmateriale til unge og voksne

- på mellemlang sigt at medlemsstaterne forbereder ikkevoldelige kommunikationskurser som supplement til arbejdsløshedsunderstøttelse for voksne
- på mellemlang sigt at medlemsstaterne udarbejder undervisningsmateriale til de ansatte
- på kort sigt at skabe videoer om de tre begreber (TOLERANCE – VENLIGHED – TILGIVELSE) i medieindhold
- på mellemlang sigt at skolerne tilbyder ikkevoldelige kommunikationsmuligheder for forældre (f.eks. i skoler)
- på mellemlang og lang sigt at EU vedtager implicit tilpasning af tekster (f.eks. uddannelse og eksamener): Ikkevoldelig kommunikation bør indarbejdes som standard i vores sprog
- på lang sigt at gøre metoden for ikkevoldelig kommunikation til en del af reintegrationsprocessen for de indsatte i fængslerne.

Begrundelse:

Kommunikation er en af de vigtigste måder at blive forstået på i livet, men man bliver ikke undervist i det. Hvis vi lærer denne færdighed, vil der være meget mindre konflikt og færre stridigheder mellem mennesker. Bevidsthed om ens egne følelser, introspektion og medfølelse med andre. Der ville være langt mindre had i Europa, hvis dette blev gennemført. Vi oplever den største udbredelse af had nu, vi bør se et fald efter dette. Bedre kommunikation fører til bedre samarbejde, hvilket vil føre til et mere forenet Europa.

Borgernes deltagelse og social inklusion – anbefaling 18 til 21

Anbefaling 18: Oprettelse af europæiske borgerpaneler for unge (fra 16-25 år) til bekæmpelse af had

De europæiske borgerpaneler for unge bør anvende en tilfældig udvælgelsesproces som de nuværende europæiske borgerpaneler, fordi det fører til repræsentation af forskellige grupper. Panelerne bør dække emner, der vedrører udfordringer og muligheder for unge (f.eks. mobning, tolerance, respekt, stereotyper og social inklusion). Disse paneler bør bruge unge som eksperter til at uddybe forståelsen af vigtige spørgsmål og give udtryk for deres synspunkter på EU-niveau. Unge, der er involveret i foreninger til bekæmpelse af forskelsbehandling eller integration af migranter, kan f.eks. fungere som "eksperter" og "ressourcer" for ungdomspanelet. Disse paneler bør fremmes på platformen for borgerinddragelse (som skal genovervejes, gøres mere interaktiv, mere "cool" og promoveres bedre).

Begrundelse:

Unge mennesker er ofte uinteresserede i politik og stemmer i stadig mindre grad. Deres politiske repræsentanter (på nationalt eller europæisk plan) vælges af ældre mennesker. Deltagelsen i et europæisk borgerpanel som vores kunne være et interessant redskab til at fremme et mere permanent engagement med hensyn til at sætte sig ind i den politiske debat, at være opmærksom på, hvad EU gør, og at interessere sig for det. Det europæiske niveau er afgørende, fordi visionen om EU i mange medlemsstater er reduceret til "Bruxelles bestemmer". Bruxelles opfattes som "den store chef, der pålægger mange regler." Eksperimenter med et borgerpanel kunne give unge mulighed for at føle sig tættere på Europa og andre unge europæere. Da unge er blandt de største ofre for had, er det afgørende at fokusere på dem.

Anbefaling 19: Udvikling af frivillige civiltjenester i lokalsamfund for voksne

Der skal være tid til at deltage i disse frivillige aktiviteter, f.eks. ved at have betalt orlov fra arbejde, der er specifikt dedikeret til civilt engagement. Samtidig skal vi tage hensyn til selvstændige erhvervsdrivende. Økonomiske fordele kan være store motivationsfaktorer til at øge civilsamfundets engagement blandt forskellige grupper (f.eks. skattelettelser). Endelig bør betydningen af lokale initiativer fremmes på EU-plan: EU kan tilskynde og støtte disse lokale initiativer rundt om i

Europa ved at bidrage med erfaring og finansiel støtte. Varigheden af denne frivillige tjeneste vil være kortere end et Erasmus for arbejdstagere eller selvstændige (f.eks. en uge).

Begrundelse:

For at bekæmpe had er det lokale niveau meget vigtigt, og lokalsamfundene er en værdifuld støtte til social sammenhængskraft. Frivilligt arbejde i foreninger, der fremmer integration, bør være tilgængeligt for alle aldre. Den Europæiske Union kunne støtte disse initiativer til bekæmpelse af had på lokalt plan og give mulighed for udveksling af erfaringer mellem forskellige lokale aktører.

Anbefaling 20: Hjælp til at genfinde meningen med livet

Vi anbefaler, at EU tilskynder til oprettelse af lokale samlingssteder til støtte for marginaliserede mennesker. Denne bistand kan kanaliseres i forskellige retninger afhængigt af behov. Vi anbefaler, at folk får mulighed for at finde arbejde som en form for personlig autonomi og stabilitet, samtidig med at der ydes specifik støtte til de grupper, der har vanskeligere adgang til arbejdsmarkedet, f.eks. personer med handicap, flygtninge, hjemløse, misbrugte osv. Særlig hjælp i disse tilfælde kan bestå i hjælp til udarbejdelse af jobsøgninger, jobsamtaler, personlig hygiejne og at skaffe sig passende arbejdstøj.

Der kan være offentlig finansiering til denne form for initiativer styret af lokalsamfundet, samtidig med at solidaritetsnetværk og frivillige initiativer, der allerede findes i lokalsamfundet, udnyttes, så de finansielle investeringer kan være bæredygtige for de offentlige budgetter. Der bør være en forpligtelse til at opretholde centrenes langsigtede finansieringsvilkår.

Disse solidaritets- og støtteinitiativer bør tilsammen dække to behov: på den ene side yde specialiseret bistand til specifikke grupper, der kan have særlige behov, og på den anden side forblive åben for forskellige marginaliserede grupper uden at skabe prioriteringskalaer eller præferencer, der kan bidrage til yderligere had og diskrimination.

Der vil kunne findes specifik og øjeblikkelig bistand i disse centre i henhold

til personlige sager med støtte fra behørigt uddannede frivillige og/eller fagfolk, der kan sende folk videre til andre steder, hvor de kan modtage specifik bistand. Der vil kunne ydes bistand ikke kun til personer fra marginaliserede grupper, men til alle, der befinder sig i personlige forhold eller livssituationer, hvor der kan være behov for støtte.

Der kunne også være workshops, aktiviteter, tværkulturelle udvekslinger, arrangementer og festligheder på disse lokalcentre, der kunne hjælpe med at skabe en følelse af fællesskab og overvinde barrierer forårsaget af diskrimination. Disse rum vil skulle menneskeliggøres, så folk føler sig velkomne og godt tilpas.

Der bør være en gensidig forpligtelse mellem centret, som skal yde hjælp, og modtageren, der skal opnå aftalte resultater inden for en bestemt tidsramme. I særlige tilfælde kan der være brug for længere tid til at løse sagen. Dette må vurderes fra sag til sag af eksperter.

Begrundelse:

Det er vigtigt, fordi folk ville føle en stor lettelse ved at komme i disse lokalcentre. De vil være en nyskabelse, give håb og inspirere. Det vil forbedre den mentale sundhed, hjælpe folk med problemer på hjemmefronten, give tag over hovedet til alle dårligt stillede mennesker, der kan hjælpes af denne løsning, sikre deres grundlæggende ret til at have et værdigt liv og hjælpe folk med at finde en mening med tilværelsen. Det er vigtigt, fordi folk kan påvirke hinanden, opbygge relationer og forstå hinandens problemer. Folk vil ikke føle sig stigmatiseret eller stemplet. Vi er nødt til at blive mennesker igen (ikke kun accelerere teknologien på bekostning af menneskeliggørelsen). Folk har brug for muligheder, og denne anbefaling kan skabe jobmuligheder.

Anbefalingen kan fremme et mere inkluderende, retfærdigt, ligeværdigt, meningsfuldt og empatisk samfund, hvor alle kan deltage på lige fod i samfundet, og hvor vi ikke normaliserer problemer som fattigdom og hjemløshed, fordi de skaber had.

Denne anbefaling kan hjælpe samfundet på græsrodsniveau. Med hensyn til effekt er vi nødt til at give globale svar på globale spørgsmål. Effekten vil blive afprøvet i lille skala inden videreudvikling.

Der er risici, hvis socialarbejdere ikke er rustet til at udføre arbejdet, og hvis idéen ikke er godt udformet. Andre risici kan være finansielle, sproglige eller relateret til integration.

Anbefaling 21:

Passe på folket: Bekæmpelse af social ulighed for at modvirke had i EU

Social ulighed, som skitseret i problemdefinitionen, er en af de vigtigste drivkræfter til had i vores samfund. På trods af dets betydning har EU-institutionerne og medlemsstaterne ikke i tilstrækkelig grad taget dette problem op, hvilket understreger behovet for omfattende EU-finansieret forskning for at identificere og tackle sammenhængen mellem social ulighed og had.

Forståelsen af disse sammenhænge er afgørende for at udvikle effektive politikker og interventioner. Uden solid empirisk dokumentation baseret på kvalitative og kvantitative data kan indsatsen for at bekæmpe social ulighed blive skæv eller ineffektiv. Inddragelse af sociale organisationer i dataindsamlingen sikrer, at dataene afspejler realiteterne hos dem, der er mest berørt af ulighed, hvilket giver et mere præcist og relevant grundlag for forskning med en bottom-up-tilgang. Løbende offentliggørelse af disse resultater vil informere og forfine den igangværende indsats. Resultaterne af undersøgelserne kan indgå i oplysningskampagner.

Begrundelse:

Udvikling af retningslinjer og kampagner baseret på grundig forskning giver mulighed for målrettede tiltag, der tager fat på de specifikke måder, hvorpå social ulighed fremmer had. Denne strategiske tilgang kan i væsentlig grad mindske sociale spændinger og fremme social samhørighed samt muliggøre systemiske ændringer.

Indsamling af data om virkningen af positive foranstaltninger og løbende offentliggørelse af resultater fremmer gennemsigtighed og ansvarlighed. Denne proces informerer ikke kun politiske beslutningstagere og interessenter, men opbygger også offentlighedens tillid og tilskynder til en fælles indsats for at bekæmpe social ulighed.

Fastlæggelse af standarder for verificerede, pålidelige data og en harmoniseret metode, herunder både personlige stemmer og kvantitative og kvalitative data, sikrer forskningens pålidelighed og fuldstændighed.

Bekæmpelse af social ulighed gennem omfattende forskning og dataindsamling er afgørende for at modvirke had og fremme et mere sammenhængende samfund i EU. Denne tilgang giver den nødvendige indsigt og værktøjer til at udvikle effektive politikker og interventioner, der i sidste ende bidrager til et mere retfærdigt og harmonisk socialt landskab.

4.2.1 Vurdering af anbefalingerne

På panelets sidste dag blev de deltagende borgere bedt om at give deres vurdering af hver af de 21 anbefalinger. Her er en oversigt over resultaterne af denne afstemning. Anbefalinger angives efter, i hvor høj grad der er tilslutning til dem.

PLACERING	Anbefalingens nr.	Anbefalingens titel	Tilslutningsgrad (gennemsnitlig bedømmelse fra 1 til 6)	Godkendelsesprocent (stemmeandel)
1	4	Uddannelse i tolerance (Training for Tolerance – T4T)	5,23	97,7 %
2	15	Udbredelse af debatkultur i skoler inspireret af borgerpaneler	5,20	89,9 %
3	1	Et Europa, én definition: Kriminalisering af hadefuld tale	5,09	91,2 %
4	2	Europæisk protokol for effektiv reaktion på anmeldelser om hadforbrydelser	5,04	90,6 %
5	18	Oprettelse af europæiske borgerpaneler for unge (fra 16-25 år) til bekæmpelse af had	5,01	89,2 %
6	16	Styrke børns og unges sociale og følelsesmæssige færdigheder for at forhindre had	5,00	90,2 %
7	3	Nationalt kontor for bekæmpelse af had i medlemsstaterne	5,00	87,1 %
8	5	Øget bevidsthed om had og eksisterende foranstaltninger og midler til at bekæmpe det med en offentlig kampagne.	4,88	89,5 %
9	17	Uddannelse for hver generation og for hver nation i ikkevoldelig kommunikation	4,85	88,0 %
10	9	Pålidelighed, fakta og gennemsigtighed: kontrol og afklaring af finansiering af information	4,83	80,0 %
11	19	Udvikling af frivillige civiltjenester i lokalsamfund for voksne	4,77	85,5 %
12	11	Spræng boblen: fremme af forskellige perspektiver på sociale medier	4,74	82,4 %
13	20	Hjælp til at genfinde meningen med livet	4,72	85,6 %
14	6	Støtte til oplysningskampagner mod had	4,68	81,8 %
15	14	AI-moderation: beskyttelse af sociale medier mod hadefuld tale	4,66	79,6 %
16	21	Passe på folket: bekæmpelse af social ulighed for at modvirke had i EU	4,59	81,0 %
17	8	Oprettelse af et uafhængigt tillidsudvalg	4,57	80,4 %
18	13	EU Safe Surfing-kort	4,50	76,2 %
19	12	Håndtering af anonymitet online for at tackle had	4,48	74,5 %
20	7	Oprettelse af en EU-dækkende platform, der kombinerer information, ressourcer, foranstaltninger og støttesystemer vedrørende had	4,45	78,2 %
21	10	Europa møder dig: medier med borgerinddragelse	4,18	68,3 %

4.2.2 Oversigt over møderne

Dagsorden og mødereferat kan findes [her](#).

4.2.3 Konsortium af kontrahenter

Kontrahenterne arbejdede sammen om at udforme og føre denne nye generation af EU-borgerpaneler ud i livet.

- Harris Interactive og Sortition Foundation: rekruttering af borgere.
- VO Europe: kommunikation, bistand og alle organisatoriske aspekter af de tre møder.
- Kommunikationsteam – Been There Done That, WaterBear og Scope: kommunikationsstrategi, herunder udarbejdelse, oversættelse og udbredelse af forskelligt indhold på sociale medier og produktion af en dokumentarfilm.

4.2.4 Drøftelsesteam (Ifok og Missions Publiques)

Drøftelsesteamets partnere samlede deres knowhow for at opstille begreber for den overordnede deltagelsesproces og metoden for hvert møde i samarbejde med GD COMM. De stod også for den primære ordstyring og den primære formidling af gruppearbejdet samt førte tilsyn med rapporteringen af resultaterne.

SÅDAN KONTAKTER DU EU

Personligt fremmøde

Der findes flere hundrede Europe Direct-centre i hele EU. Find adressen på dit nærmeste center online (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_da).

Kontakt via telefon eller skriftligt

Europe Direct er en tjeneste, der besvarer spørgsmål om EU. Kontakt Europe Direct:

- på gratisnummer: 00 800 6 7 8 9 10 11 (visse operatører tager betaling for disse opkald)
- på følgende nummer: +32 22999696
- skriftligt: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_da.

SÅDAN FINDER DU OPLYSNINGER OM EU

Online

Oplysninger om EU er tilgængelige på alle EU's officielle sprog på Europawebstedet (european-union.europa.eu).

EU-publikationer

Du kan finde eller bestille EU-publikationer på op.europa.eu/da/web/general-publications/publications. Du kan bestille flere eksemplarer af de gratis publikationer ved at kontakte Europe Direct eller dit lokale kontaktcenter (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_da).

EU-ret og relaterede dokumenter

Du kan nemt få adgang til EU's juridiske oplysninger (herunder al EU-ret siden 1951) på alle officielle EU-sprog i EUR-Lex-databasen (eur-lex.europa.eu).

Åbne data fra EU

Portalen data.europa.eu giver adgang til åbne datasæt fra EU's institutioner, organer og agenturer. Dataene kan downloades og genanvendes gratis til både kommercielle og ikkekommercielle formål. Portalen giver også adgang til en stor mængde datasæt fra de europæiske lande.

Den Europæiske Unions
Publikationskontor